

POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO

ATASKAITA

DIDELIU GABARITU ATLIEKŲ SURINKIMO AIKŠTELĖS ĮRENGIMAS

*PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS
ORGANIZATORIUS*

**UAB PANEVĖŽIO REGIONO
ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS**

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETA

**PANDĖLIO VS., PANDĖLIO SEN.,
ROKIŠKIO R.**

ATASKAITOS RENGĖJAS

EKO KONSULTACIJOS

J. Galvydžio g. 3, 08236 Vilnius
Tel./Faks. (8 5) 274 54 91
El. paštas: info@ekokonsultacijos.lt

Vilnius 2016/2017 m.

Ūkinės veiklos organizatorius

UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras

DIDELIŲ GABARITŲ ATLIEKŲ SURINKIMO AIKŠTELĖS ĮRENGIMAS

POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITA

UAB „Ekokonsultacijos” (Visuomenės sveikatos priežiūros veiklos licencija Nr. VSL-308)

Direktorė Lina Šleinotaitė-Budrienė

Atsakingi rengėjai	Telefonas
<i>UAB „Ekokonsultacijos“ projektų vadovė Inga Miliuolė</i>	(8 5) 274 54 91
<i>UAB „Ekokonsultacijos“ aplinkosaugos ir visuomenės sveikatos specialistė Laura Vanagaitė</i>	(8 5) 274 54 91
<i>UAB „Ekokonsultacijos“ aplinkos apsaugos specialistės Jolanta Graudinytė Laura Kazlauskaitė</i>	(8 5) 274 54 91

VERSIJA II

**2016/2017 m.
VILNIUS**

TURINYS

1.	Informacija apie ūkinės veiklos organizatorių (užsakovą): juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas, pavardė, adresas, telefonas, faksas, elektroninio pašto adresas.....	6
2.	Informacija apie ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo (toliau – Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas) ataskaitos (toliau – Ataskaita) rengėja: juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens, kontaktinio asmens vardas, pavardė, adresas, telefonas, faksas, elektroninio pašto adresas (pridedama juridinio ar fizinio asmens licencijos, leidžiančios verstis poveikio visuomenės sveikatai vertinimu, kopija).	6
3.	Planuojamos ūkinės veiklos analizė:	6
3.1.	ūkinės veiklos pavadinimas, ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriu (EVRK 2 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“	6
3.2.	planuojamas (projektinis) ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos) (pavadinimas, kiekis per metus), gaminamų produktų (teikiamų paslaugų) paskirtis, naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai (pavadinimas, kiekis per metus, pavojingumas, rizika)	7
3.3.	ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas.....	9
3.4.	ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, ūkinės veiklos vykdymo (objekto naudojimo) trukmė (tais atvejais, kai planuojama terminuota ūkinė veikla).....	11
3.5.	informacija, kokiouose ūkinės veiklos etapuose – teritorijų planavimo, statinių statybos, sanitarinės apsaugos zonas ribų nustatymo ar tikslinimo, ūkinės veiklos nutraukimo ar kt. – atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas	12
3.6.	siūlomos PŪV alternatyvos; šis reikalavimas neprivalomas, kai atliekamas vykdomos ūkinės veiklos, kuriai reikia nustatyti arba patikslinti sanitarinės apsaugos zonų ribas, poveikio visuomenės sveikatai vertinimas	12
4.	Planuojamos ūkinės veiklos vietas analizė:.....	13
4.1.	planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetus, jų dalis ir gyvenamąsias vietoves (apskritis, savivaldybė, seniūnija, miestas, miestelis, kaimas, viensėdis, gatvė); teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, ne senesnis kaip 3 metų žemėlapis su gretimybėmis (ortofoto ar kitokiamo žemėlapyme, kitose grafinės informacijos pateikimo priemonėse apibrežta planuojama teritorija; planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamos teritorijos ir teritorijos, kurių planuojama ūkinė veikla gali paveikti, dydžius), esamos ir suplanuotos gretimybės (žemės sklypai ir pastatai, su kuriais ribojasi teritorija), teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, svarba aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, ekonominiu, visuomeniniu ar kt. požiūriais, objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonas, informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistruavimą, kita svarbi informacija	13
4.2.	žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas (-ai) (esamas ir planuojamas), žemės sklypo plotas, žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (pridedama išrašo iš Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko kopija)	16
4.3.	Vietovės infrastruktūra (vandens, šilumos energijos tiekimas, nuotekų surinkimas, valymas ir išleidimas, atliekų tvarkymas, šalinimas ir panaudojimas, susisiekimo, privažiavimo keliai ir kt.).....	16
4.4.	ūkinės veiklos vietas (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į greta ir aplink planuojamą ūkinę veiklą, esančias, planuojamas ar suplanuotas gyvenamujų pastatų, visuomeninės paskirties, rekreacines ar kitas teritorijas, statinius, pastatus, objektus, nurodytus Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje, ar kitus visuomenės sveikatos saugos požiūriu reikšmingus objektus (aprašymas, anksčiau šiame žemės sklype vykdyta ūkinė veikla, atstumai iki kitų šiame papunktyje nurodytų objektų).....	17

5. Planuojamos ūkinės veiklos veiksnių, darančių įtaką visuomenės sveikatai, tiesioginio ar netiesioginio poveikio kiekybinis ir kokybinis apibūdinimas ir įvertinimas (identifikuojami ir aprašomi planuojamos ar vykdomos ūkinės veiklos lemiams sveikatai įtaką darantys veiksniai, aprašomas galimas jų poveikis visuomenės sveikatai artimiausioje gyvenamajų pastatų aplinkoje, visuomeninės paskirties teritorijose ir statiniuose, rekreacinėse teritorijose ir kituose svarbiuose objektuose, nurodytuose Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų priedo 4.4 papunktyje)	18
5.1. planuojamos ūkinės veiklos cheminės taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas: aprašoma kiekviena numatoma vykdyti veikla (veiklos etapas), kurios metu susidarys ir į aplinkos orą bus išmetami teršalai, stacionarių (organizuotų ir neorganizuotų) ir mobilių taršos šaltinių ypatybės, jų vietas (koordinatės, schema) ir išmetamų teršalų kiekiečiavimai (skiečiavimo metodikos), vietovės meteorologinės sąlygos, aplinkos oro foninis užterštumas, numatomų išmesti teršalų ribinės aplinkos oro užterštumo vertės, aplinkos oro užterštumo prognozė: pateikiami duomenys, naudoti numatomų išmesti teršalų didžiausiai koncentracijai skiečiuoti, naudotos skiečiavimo metodikos, informacija apie teršalų koncentracijos skiečiavimui naudotas parinktis (reljefas, pastatai, nuosėdos, emisijų kitimas laiko atžvilgiu ir t. t.), jei tokios buvo naudotos, naudota kompiuterinė programinė įranga, foniniai aplinkos užterštumo duomenys ir jų pasirinkimo pagrindimas, teršalų koncentracijos skiečiavimo rezultatai ir jų analizė (skiečiavimų lentelės, žemėlapiai ar pan.), nurodomas skiečiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, taršos sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapio koordinacių sistema ir mastelis, pateikiama aplinkos oro užterštumo prognozė ir galimas poveikis visuomenės sveikatai	18
5.2. galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai, atsižvelgiant į ūkinės veiklos metu į aplinką skleidžiamus kvapus: aprašoma kiekviena numatoma vykdyti veikla (veiklos etapas), kurios metu susidarys ir į aplinkos orą išsiskirs kvapai, kvapus skleidžiančios cheminės medžiagos, kvapų susidarymo šaltiniai (stacionarūs organizuoti ir neorganizuoti) ir jų ypatybės, jų vietas (koordinatės, schema) ir išmetamų kvapų emisijų skiečiavimai (skiečiavimo metodikos), vietovės meteorologinės sąlygos, aplinkos oro užterštumo kvapais prognozė: pateikiami duomenys, naudoti numatomų skleidžiamų kvapų koncentracijai aplinkos ore skiečiuoti, naudotos skiečiavimo metodikos, informacija apie kvapų koncentracijos skiečiavimo parinktis (reljefas, pastatai, nuosėdos, emisijų kitimas laiko atžvilgiu ir t. t.), jei tokios buvo naudotos, naudota kompiuterinė programinė įranga, naudotos cheminių medžiagų kvapų slenkstinės vertės, kvapų koncentracijos skiečiavimo rezultatai (pagal galimybes įvertinant ir greta planuojamos ūkinės veiklos esančių kvapų susidarymo šaltinių, galinčių turėti poveikį visuomenės sveikatai ir sanitarinės apsaugos zonų riboms, skleidžiamą taršą) ir jų analizė (skiečiavimų lentelės, žemėlapiai ar pan.), nurodomas skiečiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, taršos sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapio koordinacių sistema ir mastelis; pateikiama aplinkos oro užterštumo kvapais prognozė ir galimas poveikis visuomenės sveikatai	26
5.3. Fizikinės (triukšmas, nejonizuojanti spinduliuotė ir kt.) taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas: esamos būklės įvertinimas, taršos šaltinių (stacionarių ir mobilių) aprašymas, jų ypatybės bei vieta (schema), informacija apie skleidžiamą taršą (emisijas), šios taršos ribiniai dydžiai, taršos sklidimo prognozė/sklaidos modeliavimo rezultatai (lentelės, žemėlapiai)	26
5.4. įvertinami kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai, kurių taršos rodiklių ribinės vertės reglamentuotos norminiuose teisės aktuose, aprašomas galimas jų poveikis visuomenės sveikatai	31
5.5. gali būti identifikuojami ir aprašomi kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai (biologiniai, ekonominiai, socialiniai, psichologiniai), kurių taršos rodiklių ribinės vertės néra reglamentuotos norminiuose teisės aktuose (gali būti naudojami kokybinio pobūdžio įvertinimo (aprašomieji) metodai, pavyzdžiu, pateikiami mokslinių tyrimų, tam tikrų visuomenės grupių apklausos duomenys, analizės, ekspertų nuomonės, konkretios teritorijos situacijos analizė ir pan.)	38

6. Priemonių, kurios padės išvengti ar sumažinti neigiamą PŪV poveikį visuomenės sveikatai, aprašymas bei jų pasirinkimo argumentai (Ataskaitoje pateikiamas ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai mažinančių priemonių aprašymas, dokumentai, patvirtinantys taršos prevencijos arba mažinimo galimybes ir atitinkamų planuojamų arba įgyvendintų priemonių veiksmingumą, sveikatos rizikos veiksnį artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje ir ties sanitarinės apsaugos zonas ribomis pokyčiai įdiegus šias priemones).....	38
7. Esamos visuomenės sveikatos būklės analizė (Ataskaitoje analizuojami tik tie visuomenės grupių demografiniai ir sveikatos statistikos rodikliai, kurie yra prieinami ir reikšmingi vertinant planuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai. Pagal galimybę ir reikalingumą gali būti analizuojami ir kiti papildomi rodikliai. Gali būti pateikiama mokslinių tyrimų arba oficialiosios statistikos apžvalga):	39
7.1. Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai (jei nėra prieinamų vietovės duomenų, pateikiami savivaldybės ar apskrities duomenys).....	39
7.2. Gyventojų sergamumo rodiklių analizė (jei nėra prieinamų vietovės duomenų, pateikiami savivaldybės ar apskrities duomenys).....	43
7.3. Gyventojų rizikos grupių populiacijoje analizė (aprašomas svarbiausios gyventojų rizikos grupės, ypač atkreipiant dėmesį į pažeidžiamiausias grupes: vaikus, pagyvenusius žmones, mažas pajamas turinčius ir kt.)	45
7.4. gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis (su šalies vidurkiu, kitų savivaldybių duomenimis ir pan.)	48
7.5. planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatos būklei	48
8. Sanitarinės apsaugos zonas ribų nustatymo arba tikslinimo pagrindimas:.....	49
8.1. šis skyrius rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo, Sanitarinės apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586 „Dėl Sanitarinės apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“, bei Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 “Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo” nuostatomis.....	49
8.2. Ataskaitos rengėjas, sanitarinės apsaugos zonos ribas, Ataskaitoje pateikia:	50
8.2.1. sanitarinės apsaugos zonos ribų planą, kuriame turi būti pažymėtos taršos šaltinio ir/ar taršos objekto arba kelto jų siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos, patikslintos pagal meteorologinius duomenis, pateikiamas sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo arba tikslinimo pagrindimas, nurodomi gyvenamosios paskirties pastatai (namai), sodo namai, viešbučių, administracinių prekybos, maitinimo, kultūros, mokslo, poilsio, gydymo, sporto ir religinių paskirties pastatai, specialiosios paskirties pastatai, susiję su apgyvendinimu, rekreacinės teritorijos, kiti objektai:	50
8.2.2. sanitarinės apsaugos zonos ribų planą, topografinį planą su pažymėtomis teršalų skaidos skaičiavimų vertinimis, izolinijomis, taršos šaltinius.....	50
8.3. kai nustatomos arba tikslinamos jau vykdomos ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zonos ribos, Ataskaitoje turi būti pateikti sanitarinės apsaugos zonos ribas pagrindžiantys duomenys, gauti remiantis faktiniais ūkinės veiklos skleidžiamos fizikinės ir cheminės taršos bei taršos kvapais duomenimis	50
9. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodų aprašymas:.....	50
9.1. panaudoti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio vertinimo metodai ir jų pasirinkimo pagrindimas.....	50
9.2. galimi vertinimo netikslumai ar kitos vertinimo prielaidos	51
10. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo išvados: nurodoma, ar planuojamos ūkinės veiklos sąlygos atitinka visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus arba kokių visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimų planuojamos arba vykdomos ūkinės veiklos sąlygos neatitinka (konkretaus teisės akto straipsnis, jo dalis, punktas)	52
11. Siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos: nurodomas siūlomų sanitarinės apsaugos zonos ribų dydis metrais, taršos šaltinis (-iai), nuo kurio (-ių) nustatomos sanitarinės apsaugos	

zonos ribos. Pridedamas siūlomą sanitarinės apsaugos zonas ribų planas (topografinis planas, brėžinys ar žemėlapis), kuriame nurodytos siūlomos sanitarinės apsaugos zonas ribos.....	52
12. Rekomendacijos dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo stebėsenos, emisijų kontrolės ir pan.	53
13. Visuomenės informavimas apie parengtą Ataskaitą ir viešą Ataskaitos pristatymą.....	53
14. Naudotos literatūros sąrašas.....	55

1. Informacija apie ūkinės veiklos organizatorių (užsakovą): juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas, pavardė, adresas, telefonas, faksas, elektroninio pašto adresas.

PŪV organizatorius (užsakovas): UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras (PRATC)

Įmonės kodas: 300127004

Adresas: Beržų g. 3, Panevėžys, LT-36237, Lietuva

Tel./faks. 8 45 43 21 99

El. paštas: info@pratc.lt

2. Informacija apie ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo (toliau – Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas) ataskaitos (toliau – Ataskaita) rengėją: juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens, kontaktinio asmens vardas, pavardė, adresas, telefonas, faksas, elektroninio pašto adresas (pridedama juridinio ar fizinio asmens licencijos, leidžiančios verstis poveikio visuomenės sveikatai vertinimu, kopija).

Ataskaitos rengėjas: UAB „Ekokonsultacijos“ (licencijos Nr. VSL-308 kopija pateikta *I priede*).

Adresas: J. Galvydžio g. 3, 08236 Vilnius

Kontaktiniai asmenys – projektu vadovė Inga Muliuolė, tel./faks. (8 5) 274 54 91, el. paštas: inga@ekokonsultacijos.lt, aplinkos apsaugos specialistė Jolanta Graudinytė, tel./faks. (8 5) 274 54 91, el. paštas: jolanta@ekokonsultacijos.lt, aplinkos apsaugos ekspertė Laura Kazlauskaitė, tel./faks. (8 5) 274 54 91, el. paštas: laura@ekokonsultacijos.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos analizė:

3.1. ūkinės veiklos pavadinimas, ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės (toliau – DGASA) įrengimas.

Planuojamos vykdyti veiklos ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“:

Sekcija	Skyrius	Grupė	Klasė	Poklasis	Pavadinimas
E	38	38.1	38.11 38.12	38.21	VANDENS TIEKIMAS, NUOTEKŲ VALYMAS, ATLIEKŲ TVARKYMAS IR REGENERAVIMAS Atliekų surinkimas, tvarkymas ir šalinimas; medžiagų atgavimas Atliekų surinkimas Nepavojingų atliekų surinkimas Pavojingų atliekų surinkimas Atliekų tvarkymas ir šalinimas Nepavojingų atliekų tvarkymas ir šalinimas

3.2. planuojamas (projektinis) ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos) (pavadinimas, kiekis per metus), gaminamų produktų (teikiamų paslaugų) paskirtis, naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai (pavadinimas, kiekis per metus, pavojingumas, rizika)

DGASA bus priimamos iš gyventojų buityje susidariusios nepavojingosios ir pavojingosios atliekos. Į aikštelię per metus numatoma priimti:

- ✓ iki 604 t/metus nepavojingų komunalinių atliekų (didžiausias vienu metu laikomas atliekų kiekis – 122,65 t);
- ✓ iki 170 t/metus pavojingų komunalinių atliekų (didžiausias vienu metu laikomas atliekų kiekis – 31,91 t).

PŪV metu netyčia išsiliejusiems ar išsibarsčiusiems teršalambs nukenksminami bus naudojamos šios medžiagos:

- ✓ sorbentas:
  - birus, maišuose po 5 kg. – 4 vnt.;
  - sorbentas – rankovė – 30 vnt.;
  - birus, granulės maišuose 10 kg. – 2 vnt.
- ✓ šarmas (negesintos kalkės), po 25 kg. – 2 vnt.;
- ✓ natrio šarmas (30 proc.) – 10 l.

Šios medžiagos bus naudojamos pagal poreikį.

PRATC planuoja vykdyti tik buityje susidarančių pavojingų ir nepavojingų atliekų surinkimo ir laikymo veiklą. Papildomai, esant poreikiui, planuojama rankiniu būdu ardyti nebetinkamus naudoti baldus, atskiriant medienos ir kitas mechaninio atliekų apdorojimo atliekas. Visa atliekų tvarkymo veikla bus vykdoma kieta danga dengtoje aikšteliėje ir mobiliame konteinerinio tipo pastate.

Siekiant iš elektros ir elektroninės įrangos (toliau – EEĮ) atliekų atskirti pakartotinai tinkamus naudoti elektros ir elektroninės įrangos daiktus, bus atliekamas atliekomis tapusių daiktų tinkamumo ar pritaikomumo naudoti pakartotinai nustatymas (bus patikrinama ar prietaisas veikia arba pakeitus tam tikras jo dalis, jis gali būti toliau naudojamas pagal savo paskirtį).

Planuojamų į DGASA priimti atliekų tiek metiniai, tiek didžiausi vienu metu planuojami laikyti kiekiai bei tvarkymo būdai pateikti *1 lentelėje*.

Lentelė 1. DGASA planuojamos priimti ir tvarkyti atliekos

Atliekos kodas	Atliekos pavadinimas	Pavojingumą lemiančios savybės, pavojingumo kriterijai (pagal Atliekų Tvarkymo taisyklių 2, 3 priedus) (jei taikoma)	Atliekų kiekis, t/m	Atliekų tvarkymo būdas	Didžiausias leidžiamas laikyti atliekų kiekis, t
1	2	3	4	5	6
06 04 04*	Atliekos, kuriose yra gyvų sidabrio	HP6 toksiškos	170,00	S1, S2, S4, R13	0,01
13 02 08*	Kita variklio, pavarų dėžės ir tepalinė alyva	HP15 ekotoksiškos		S1, S2, S4, R13	0,30

15 01 10*	Pakuotės, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos	HP15 ekotoksiškos		S1, S2, S4, R13	0,10
15 02 02*	Absorbentai, filtrų medžiagos (išskaitant kitaip neapibrėžtus tepalų filtrus), pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingosiomis medžiagomis	HP15 ekotoksiškos		S1, S2, S4, R13	0,10
16 01 07*	Tepalų filtrai	HP15 ekotoksiškos		S1, S2, S4, R13	0,20
16 01 21*	Pavojingos sudedamosios dalys, nenurodytos 16 01 07-16 01 11, 16 01 13 ir 16 01 14	HP15 ekotoksiškos		S1, S2, S4, R13	0,40
17 06 05*	Statybinės medžiagos, turinčios asbesto	HP7 kancerogeninės		S1, S2, S4, R13	25,00
20 01 13*	Tirpikliai	HP15 ekotoksiškos		S1, S2, S4, R13	0,05
20 01 14*	Rūgštys	HP8 édžios		S1, S2, S4, R13	0,05
20 01 21*	Dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvaidabrio	HP6 toksiškos		S1, S2, S4, R13	0,20
20 01 23*	Nebenaudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių	HP15 ekotoksiškos		S1, S2, S4, R13	2,0
20 01 27*	Dažai, rašalas, klijai ir dervos, kuriose yra pavojingų cheminių medžiagų	HP15 ekotoksiškos		S1, S2, S4, R13	0,40
20 01 33*	Baterijos ir akumulatoriai, nurodyti 16 06 01, 16 06 02 arba 16 06 03 ir nerūšiuotos baterijos ir akumulatoriai, kuriuose yra tokiai baterijų	HP8 édžios		S1, S2, S4, R13	0,10
20 01 35*	Nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21 ir 20 01 23, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalų	HP15 ekotoksiškos		S1, S2, S4, R12**, R13	3,00
15 01 01	Popieriaus ir kartono pakuotės	nepavojingosios		S1, S2, S4, R13	0,50
15 01 02	Plastikinės (kartu su PET (polietilentereftalatas)) pakuotės	nepavojingosios		S1, S2, S4, R13	0,30
15 01 07	Stiklo pakuotės	nepavojingosios		S1, S2, S4, R13	5,00
16 01 03	Naudoti nebentinkamos padangos	nepavojingosios		S1, S2, S4, R13	16,00
17 01 07	Betono, plytų, čerpių ir keramikos gaminių mišiniai, nenurodyti 17 01 06	nepavojingosios		S1, S2, S4, R13	25,00
17 06 04	Izoliacinės medžiagos, nenurodytos 17 06 01 ir 17 06 03	nepavojingosios		S1, S2, S4, R13	25,00
20 01 01	Popierius ir kartonas	nepavojingosios		S1, S2, S4, R13	1,00
20 01 02	Stiklas	nepavojingosios		S1, S2, S4, R13	10,00
20 01 11	Tekstilės gaminiai	nepavojingosios		S1, S2, S4, R13	4,25
			524,00		

20 01 36	Nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21, 20 01 23 ir 20 01 35 pozicijose	nepavojingosios		S1, S2, S4, R12**, R13	2,10
20 01 39	Plastikai	nepavojingosios		S1, S2, S4, R13	0,50
20 01 40	Metalai	nepavojingosios		S1, S2, S4, R13	5,00
20 02 01	Biologiškai skaidžios atliekos	nepavojingosios		S1, S2, S4, R13	8,00
20 03 07	Didelių gabaritų atliekos	nepavojingosios		S1, S2, S4, R13	10,00
20 03 07	Didelių gabaritų atliekos (nebetinkami naudoti baldai)	nepavojingosios	80,00	S1, S2, S4, S5, R12, R13	10,00

Pastaba: **Siekiant iš EEĮ atliekų atskirti pakartotinai tinkamus naudoti elektros ir elektroninės įrangos daiktus, bus atliekamas atliekomis tapusių daiktų tinkamumo ar pritaikomumo naudoti pakartotinai nustatymas (patikrinama ar prietaisais veikia arba pakeitus tam tikras jo dalis, jis gali būti toliau naudojamas pagal savo paskirtį).

DGASA dirbs 254 dienas/metus. Atliekas į DGASA gyventojai galės pristatyti:

- ✓ II - V nuo 9.30 val. iki 18.30 val. (pietų pertrauka nuo 13.00 val. iki 13.30 val.);
- ✓ VI nuo 9.00 val. iki 15.30 val. (pietų pertrauka nuo 13.00 val. iki 13.30 val.).

Atliekų turėtojai atliekas į aikštelę galės pristatyti jiems patogiu būdu, supakuotas taip, kad būtų galima nustatyti ar šias į aikštelę atvežtas atliekas PRATC turi teisę priimti.

Vanduo bus naudojamas tik buitinėms reikmėms, technologiniame procese vanduo nebus naudojamas. Planuojama, kad per mėnesį bus sunaudojama iki 3,5 m³ vandens, tai per metus bus sunaudojama iki 42 m³ vandens.

Planuojamas sunaudoti elektros energijos kiekis iki 10 000 kWh/metus. Numatoma, kad mobilus pastatas bus šildomas elektra.

3.3. ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas

UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras įgyvendindamas projektą „Panevėžio regiono komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“, kurio tikslas – sukurti ar plėtoti komunalinių atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir (ar) paruošimo naudoti pakartotinai infrastruktūrą, planuoja Rokiškio rajono savivaldybėje, adresu Pandėlio vs., Pandėlio sen., Rokiškio r., įrengti vieną DGASA. PŪV sklypas dar nesuformuotas. Vadovaujantis Rokiškio rajono savivaldybės administracijos 2016 m. rugsėjo 7 d. raštu Nr. SD-5.25-2025 „Dėl didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės Pandėlio viensėdyje“, numatoma, kad PŪV sklypas bus suformuotas ir nekilnojamo turto registre įregistruotas iki 2017 m. sausio 1 d. (žr. 2 priedą). PŪV sklype jokių pastatų nėra.

Aikštelėje bus vykdoma ši veikla:

Į DGASA gyventojų atvežtos pavojingosios ir nepavojingosios atliekos bus pirmiausiai atliekų priėmėjo apžiūrimos. Tik įvertinus atliekas, atliekų turėtojui bus nurodoma, kaip jos turi būti išskirstomos į konteinerius. Buitines pavojingąsias atliekas, kurias reikia patalpinti į talpas, esančias pavojingų atliekų sandėlyje, išskirstys DGASA atliekų priėmėjas, naudodamas asmenines apsaugos priemones ir vadovaudamasis pareigybine instrukcija. Jeigu atliekų turėtojas negalės identifikuoti savo atvežtų atliekų, tada atliekų priėmėjas atliks atliekų analizę remdamasis: informacija apie atliekų kilmę, sudėtinės atliekų dalis, gamybos procesus, kurių metu galėjo susidaryti atliekos, naudojamas žaliavas, išlikusiu pavojingų atliekų ar pavojingų cheminių

medžiagų ženklinimu. Remiantis surinkta informacija atliekos bus identifikuojamos, paženklinamos, užregistruojamos ir joms suteikiamas kodas pagal atliekų sąrašą.

Į DGASA planuojamų priimti atliekų sąrašas bei tiek metiniai, tiek numatomi didžiausi vienu metu laikyti atliekų kiekiai pateikti **1 lentelėje**.

PRATC siekiant vykdyti vieną iš Valstybinės atliekų prevencijos programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. D1-782, atliekų prevencijos tikslų – produktus naudoti pakartotinai ar prailginti jų būvio ciklą, pirmiausiai į DGASA priimtoms elektros ir elektroninės įrangos atliekoms atliks atliekomis tapusių daiktų tinkamumo ar pritaikomumo naudoti pakartotinai nustatymą. Nustačius, kad EEI atliekos yra tinkamos pakartotinai naudoti, jos bus atskiriamos ir pastate laikomos atskirai nuo atliekų, kad pakartotinai tinkami naudoti EEI daiktai nebūtų sugadinami, nepablogėtų jų būklę ir jie būtų arba pačioje DGASA paruošiami pakartotinai naudoti arba perduodami kitoms įmonėms paruošimui naudoti pakartotinai.

DGASA šie susidarę pakartotinai tinkami naudoti daiktai bus registruojami Atliekų tvarkymo apskaitos žurnalo Atliekų tvarkymo suvestinėje nurodant, kad po EEI įvertinimo susidarę tinkami naudoti EEI daiktai, kuriems bus suteiktas kombinuotosios nomenklatūros (KN) prekės kodas. Pripažinti pakartotinai tinkami naudoti elektros ir elektroninės įrangos daiktai bus DGASA laikomi ne ilgiau kaip tris metus ir pačioje DGASA paruošiami pakartotinai naudoti arba perduodami paruošimui naudoti pakartotinai, atiduodami pakartotinai naudoti, parduodami ar kitaip atiduodami naudoti pakartotinai.

Visos kitos EEI atliekos ir EEI atliekų dalys, kurios pagal savo paskirtį néra tinkamos naudoti pakartotinai, bus priimamos ir Atliekų tvarkymo apskaitos žurnale registruojamos kaip atliekos.

Į DGASA priimtos atliekos bus pasveriamos. Priimtų į konteinerius atliekų svoris bus nustatomas vizualiai, o išvežus užpildytus konteinerius atliekų tvarkytojams, svoris bus patikslinamas pagal atliekų tvarkytojų pateiktus dokumentus (priemimo-perdavimo aktus, pavojingų atliekų lydraštį ir pan.).

Į DGASA priimtos atliekos bus laikomos vadovaujantis Atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-368 su visais pakeitimais, Elektros ir elektroninės įrangos bei jos atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. D1-481 su visais pakeitimais, Baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. D1-386 su visais pakeitimais, reikalavimais bei kitais atliekų tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais.

Į DGASA priimti nebetinkami naudoti baldai, esant poreikiui bus rankiniu būdu ardomi, atskiriant medieną ir kitas mechaninio atliekų rūšiavimo atliekas. Ši atliekų tvarkymo veikla bus vykdoma kiepta danga dengtoje aikštelėje. Baldų ardymo metu susidariusios atliekos bus laikomos joms skirtoje laikyti vietoje, konteineriuose.

DGASA, sukaupus pervežimui tinkamą kiekį atliekų, neviršijant didžiausių vienu metu leidžiamų laikyti atliekų kiekij, šios atliekos bus perduodamos jas turinčioms teisę tvarkyti įmonėms.

Netyčia išsilieję ar išsibarstę teršalai bus nukenksminami sorbentais bei šarmais, kurie saugomi aikštelėje. Panaudoti sorbentai bus saugomi pavojingų atliekų patalpoje ir bus perduodami pavojingų atliekų tvarkytojui pagal sutartį.

Veiklos metu susidarančios atliekos bei jų kiekiai pateikti **2 lentelėje**.

Ūkinės veiklos metu susidarančios nepavojingosios atliekos bus laikomos ne ilgiau kaip 1 metus, o pavojingosios – ne ilgiau kaip 6 mėnesius. Visos DGASA veiklos metu susidariusios atliekos bus rūšiuojamos jų susidarymo vietoje.

Lentelė 2. Susidarysiantys atliekų kiekiei per metus.

Technologinis procesas	Atliekų kodas sąraše	Atliekų pavadinimas	Patikslintas pavadinimas	Susidarysiantis atliekų kiekis, t/m.
1	2	3	4	5
Nebetinkamų naudoti baldų atliekų ardymas	19 12 07	mediena, nenurodyta 19 12 06	mediena	20
	19 12 12	kitos mechaninio atliekų (įskaitant medžiagų mišinius) apdorojimo atliekos, nenurodytos 19 12 11	mechaninio atliekų apdorojimo atliekos	60
Ne atliekų tvarkymo metu susidarančios atliekos	15 02 02*	absorbentai, filtrų medžiagos (įskaitant kitaip neapibrėžtus tepalų filtrus), pašluostės, apsauginiai drabuziai, užterštai pavojingosiomis medžiagomis	naftos produktais užterštasis sorbentas	1,0
	20 03 01	mišrios komunalinės atliekos	mišrios komunalinės atliekos	2,0
	20 01 21*	dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	liuminescencinės lempos	0,01
Paviršinių nuotekų valymo įrenginys	13 05 08*	žvyro gaudyklės ir naftos produktų/vandens separatorių atliekų mišiniai	žvyro gaudyklės ir naftos produktų/vandens separatorių atliekų mišiniai	0,5**
	19 08 02	smėliagaudžių atliekos	smėliagaudžių atliekos	1,0**
Buitinių nuotekų valymo įrenginys	19 08 05	miesto buitinių nuotekų valymo dumblas	buitinių nuotekų valymo dumblas	2,0**

Pastaba: **susidarančių atliekų kiekis bus tikslinamas rengiant tiek paviršinių nuotekų, tiek buitinių nuotekų valymo įrenginių įrengimo projekta.

Šiuo metu PŪV sklype statinių nėra. Suformavus sklypą, PŪV teritorija bus padengta kieta danga (pvz.: betono/asfaltbetonio). PŪV teritorijoje bus pastatytas mobilus konteinerinio tipo pastatas, kuriamo bus įrengtos administracinės ir buitinės patalpos bei atskiroje patalpoje įrengta pavojingų atliekų laikymo vieta. Aikštelėje 10 m³ - 30 m³ tūrio konteineriuose bus laikomos nepavojingosios atliekos.

3.4. Ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, ūkinės veiklos vykdymo (objekto naudojimo) trukmė (tais atvejais, kai planuojama terminuota ūkinė veikla)

Eil. Nr.	Darbų pavadinimas	Ivykdymo terminas
1.	Atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo dokumento parengimas, derinimas, visuomenės informavimo procedūros	2016 m. IV ketv. – 2017 m. I ketv.
2.	Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumento parengimas, derinimas, visuomenės informavimo procedūros	2016 m. IV ketv. – 2017 m. I ketv.
3.	Sklypo formavimas	2016 m. IV ketv.

4.	Sanitarinės apsaugos zonos įteisinimas	2017 m. I ketv.
5.	DGASA įrengimo darbai	2017 m. IV ketv.-2018 m. III ketv.
6.	PŪV pradžia	2018 m. III ketv.

Planuojamos ūkinės veiklos vykdymo laikas neribojamas.

3.5. informacija, kokiouose ūkinės veiklos etapuose – teritorijų planavimo, statinių statybos, sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo ar tikslinimo, ūkinės veiklos nutraukimo ar kt. – atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau – PVSV) atliekamas planuojamai PRATC didelių gabaritų atliekų surinkimo veiklai, siekiant nustatyti (patikslinti) sanitarinės apsaugos zoną (toliau – SAZ).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarime Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ yra reglamentuojami tokie SAZ dydžiai atliekų tvarkymo objektams:

67 punktas. „antrinių žaliavų surinkimo bazė – 300 m“
„rajoniniai antrinių žaliavų surinkimo punktai – 100 m“

206 punktas. „pavojingų atliekų laikinojo saugojimo aikštélė – 500 m“
„pavojingų atliekų surinkimo punktas – 50 m“.

Pagal PRATC veiklos pobūdį ir atsižvelgus į tai, kad nėra reglamentavimo ar teisinio išaiškinimo, pagal kokius kriterijus įmonės gali būti priskiriamos bazėms ar punktams, PRATC galima priskirti SAZ dydį nuo 50 iki 500 m.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo, patvirtinto 2002 m. gegužės 16 d. Nr. IX-886 24 straipsnio 2 punktu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu, įvertinus konkretios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, Vyriausybės patvirtinti sanitarinės apsaugos zonos ribų dydžiai gali būti sumažinti. Remiantis šia teisine nuostata yra atliekamas PVSV, kurio metu siekiama pagrįstai nustatyti ūkinės veiklos objektui SAZ ribas.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita (toliau – Ataskaita) rengiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491 „Dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“ su visais pakeitimais. Ataskaitos viešinimo ir derinimo procedūros atliekamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatyti poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“.

PRATC PŪV buvo parengti informacijos atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo atrankos dokumentai, kurie yra suderinti su kompetentinga institucija – Aplinkos apsaugos agentūra. UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras PAV atrankos išvados kopija pateikta 2 priede.

3.6. siūlomos PŪV alternatyvos; šis reikalavimas neprivalomas, kai atliekamas vykdomos ūkinės veiklos, kuriai reikia nustatyti arba patikslinti sanitarinės apsaugos zonų ribas, poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

Įvertinus tai, kad DGASA įrengimui Rokiškio rajono savivaldybė numatė vietą dar prieš padedant PVSV procedūras ir Rokiškio rajono savivaldybės administracija 2016 m. rugsėjo 7 d. raštu Nr. SD-

5.25-2025 „Dėl didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės Pandėlio viensėdyje“ yra numatytas iki 2017 m. sausio 1 d. suformuotai ir nekilnojamo turto registre įregistruoti PŪV sklypą, kitos PŪV vietas alternatyvos nesvarstomos.

Atsižvelgiant į tai, kad DGASA pagrinde bus vykdoma tik pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų priėmimo ir laikymo veikla ir tik esant poreikiui bus vykdomas mechaninis baldų ardynas, atskiriant medieną ir kitas mechaninio atliekų rūšiavimo atliekas, atliekų tvarkymo technologinių procesų alternatyvos taip pat nesvarstomos.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vienos analizė:

- 4.1. planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetus, jų dalis ir gyvenamąsias vietovės (apskritis, savivaldybė, seniūnija, miestas, miestelis, kaimas, viensėdis, gatvė); teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, ne senesnis kaip 3 metų žemėlapis su gretimybėmis (ortofoto ar kitokiame žemėlapyje, kitose grafinės informacijos pateikimo priemonėse apibrėžta planuojama teritorija; planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamas teritorijos ir teritorijos, kurių planuojama ūkinė veikla gali paveikti, dydžius), esamos ir suplanuotos gretimybės (žemės sklypai ir pastatai, su kuriais ribojasi teritorija), teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, svarba aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, ekonominiu, visuomeniniu ar kt. požiūriais, objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonas, informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistruimą, kita svarbi informacija**

PRATC PŪV bus vykdoma apie 0,5 ha ploto sklype, adresu: Pandėlio vs., Pandėlio sen., Rokiškio r. PŪV sklypas dar nesuformuotas. Tai buvusi aerodromo teritorija. Vadovaujantis Rokiškio rajono savivaldybės administracijos 2016 m. rugsėjo 7 d. raštu Nr. SD-5.25-2025 „Dėl didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės Pandėlio viensėdyje“, numatoma, kad PŪV sklypas bus suformuotas ir nekilnojamo turto registre įregistruotas iki 2017 m. sausio 1 d. Numatomas žemės sklypo plotas – 0,5 ha. Žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis – kitos paskirties, naudojimo būdas – atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo teritorijos. Raštas pateiktas [2 priede](#). PŪV vieta pateikta Pav. 1.

Pav. 1 Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės vieta

Rytinė PŪV sklypo pusė ribojasi su komercinės paskirties objektu teritorija, visos kitos – su žemės ūkio paskirties žemės sklypais. Atstumas nuo PŪV iki artimiausio rajoninio kelio Pandėlys – Valiuliškiai – Kučgalys (Nr. 3616) nesiekia 500 m. Žemėlapis su gretimybėmis pateiktas 3 priede.

Artimiausia gyvenamosios paskirties teritorija yra šiaurės rytų pusėje apytiksliai apie 705 m. Kitos artimiausios gyvenamosios paskirties teritorijos yra pietryčių pusėje apytiksliai už apie 1,2 km ir rytų pusėje apytiksliai už apie 1,4 km. PŪV teritorija nėra tankiai apgyvendinta, artimiausios gyvenvietės – Buivėnai ir Pandėlys – yra atitinkamai už daugiau kaip 1,1-1,5 km.

Artimiausios vaikų ugdymo įstaigos – Rokiškio r. Pandėlio pradinė mokykla (Panemunio g. 25A, Pandėlys) ir Rokiškio r. Pandėlio gimnazija (Panemunio g. 25, Pandėlys), yra apie 2,2 km atstumu į šiaurės rytus nuo PŪV sklypo ribų.

Artimiausios medicinos įstaigos – Pandėlio vaistinė (Biržų g. 3-3, Pandėlys) nuo PŪV nutolusi apie 1,75 km į šiaurės rytus, Rokiškio ligoninės slaugos skyrius, Pandėlio padalinys (Vytauto g. 10, Pandėlys) nuo PŪV nutolusi apie 1,87 km į šiaurės rytus.

PŪV teritorija į jautrias aplinkos apsaugos požiūrių teritorijas (vandens pakrančių zonas, potvynių zonas, karstinę regioną ir mineralinio vandens vandenvietes, jų apsaugos zonas ir juostas) nepatenka ir su jomis nesiriboja.

Artimiausi vandens telkiniai (žr. Pav. 2):

- ✓ upė Paršupis (kodas 42010543) teka apie 600 m. atstumu į šiaurę nuo PŪV;
- ✓ upė Daržupys (kodas 42010542) teka apie 900 m. atstumu į rytus nuo PŪV.

Pav. 2. Ištrauka iš Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastro (šaltinis: <https://uetk.am.lt/portal/startPageForm.action>)

PŪV teritorija nei į saugomas, nei į Natura 2000 teritorijas nepatenka ir su jomis nesiriboja. Arčiausiai esančios saugomos teritorijos (žr. Pav. 3):

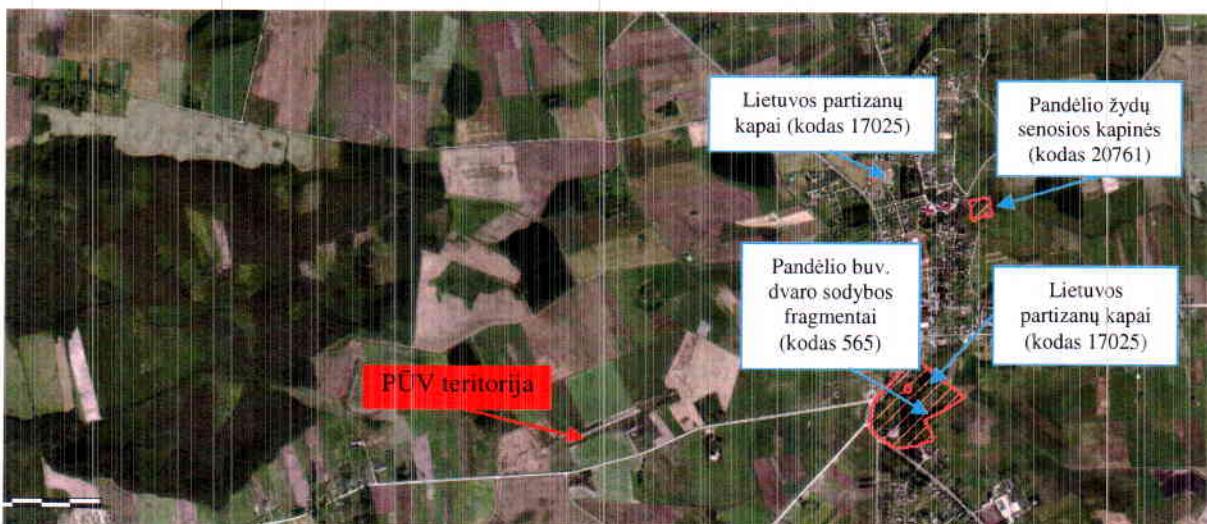
- ✓ Nemunėlio upės slėnis, yra apie 6,5 km atstumu į šiaurės rytus nuo PŪV teritorijos. Saugomos teritorijos priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas – Griežlės (Crex crex) apsaugai.
- ✓ Notigalės telmologinis draustinis, yra apie 8,0 km atstumu į pietryčius nuo PŪV teritorijos. Draustino steigimo tikslas – išsaugoti stambų pelkėtų masyvų kompleksą Vidurio Lietuvos žemumoje. Draustonio teritorijoje yra Notigalės pelkė, kurios priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas – 3160 Natūralūs distrofiniai ežerai; 7110 Aktyvios aukštapelkės; 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai; 9010 Vakarų taiga; 91D0 Pelkiniai miškai, Ūdra.

✓ Konstantinavos telmologinis draustinis, yra apie 10,3 km atstumu į šiaurės rytus nuo PŪV teritorijos. Draustino steigimo tikslas – išsaugoti teritorijoje randamas saugomą augalų, gyvūnų, grybų rūšis ir jų buveines, ypač Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšis ir natūralią buveinę – 7120 degradavusios aukštapelkės. Draustino teritorijoje yra Konstantinavos pelkė, kuri atitinka BAST kriterijus. Pelkės priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas – 7120, Degradavusios aukštapelkės.

Pav. 3. Arčiausiai PUV vichtetos esančios saugomos ir NATURA 2000 teritorijos (šaltinis: <https://stck.am.lt/portal/>).

PUV teritorijoje ir greta jos nėra registruotų kultūros paveldo vertybų. Artimiausias saugomas kultūros paveldo objektas – Pandėlio buv. dvaro sodybos fragmentai (kodas 565), nuo PUV nutolęs į rytus apie 1,5 km. Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sajungos karių palaidojimo vieta (kodas 11146) nuo PUV nutolusi į rytus apie 1,7 km. Pandėlio žydų senosios kapinės (kodas 20761) nuo PUV nutolę į šiaurės rytus apie 2,0 km. Lietuvos partizanų kapai (kodas 17025) nuo PUV nutolę į šiaurės rytus apie 2,3 km. Žemėlapio išstrauka iš kultūros vertybų registro pateikta Pav. 4.

Pav. 4. Išstrauka iš kultūros vertybų registro (šaltinis: <http://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>).

4.2. žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas (-ai) (esamas ir planuojamasis), žemės sklypo plotas, žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (pridedama išrašo iš Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko kopija)

PRATC PŪV bus vykdoma apie 0,5 ha ploto sklype, adresu: Pandėlio vs., Pandėlio sen., Rokiškio r. PŪV sklypas dar nesuformuotas. Vadovaujantis Rokiškio rajono savivaldybės administracijos 2016 m. rugsėjo 7 d. raštu Nr. SD-5.25-2025 „Dėl didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių Pandėlio viensėdyje“, numatoma, kad PŪV sklypas bus suformuotas ir nekilnojamo turto registre įregistruotas iki 2017 m. sausio 1 d. Numatomas žemės sklypo plotas – 0,5 ha. Žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis – kitos paskirties, naudojimo būdas – atliekų saugojimo, rūsiavimo ir utilizavimo teritorijos. Raštas pateiktas 2 priede.

Pagal Rokiškio rajono savivaldybės teritorijos bendrajį planą, patvirtintą Rokiškio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. TS-6.109, PŪV teritorija patenka į kitos paskirties žemės teritoriją. Ištrauka iš Rokiškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano brėžinio pateikta 3 priede.

PVSV ataskaitos viešo pristatymo visuomenei metu, visuomenės atstovai informavo, kad buvusi aerodromo teritorija savivaldybės raštu daug anksčiau (Pandėlio seniūnas įvardijo lyg 2008 metus) yra numatyta visuomenės poreikiams, kad tas raštas galbūt kertasi su savivaldybės raštu, kuris numato atliekų aikštelynę. Dėl PŪV teritorijos priskyrimo visuomenės poreikiams buvo telefonu užsiklausta Rokiškio rajono savivaldybės Architektūros ir paveldosaugos skyriaus vyr. specialisto D. Krivo bei Pandėlio seniūnijos seniūno R. Varaniaus. Iš seniūno buvo gauta informacija, kad 2008 m. buvo norėta šią kieta danga dengtą teritoriją išardyti, todėl Pandėlio seniūnijos seniūnas kreipėsi į Rokiškio rajono savivaldybę su prašymu, kad ši teritorijė būtų priskirta visuomenės poreikiams. Rokiškio rajono savivaldybės Tarybos posėdyje buvo nuspresta, kad šią teritoriją priskirti visuomenės poreikiams.

Tačiau vadovaujantis Rokiškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniais „Teritorijų rezervavimas visuomenės poreikiams“ PŪV teritorija néra priskista prie teritorijų, kurios rezervuotos visuomenės poreikiams. Pažymime, kad didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių taip pat yra skirta visuomenės poreikiams, nes į šią aikštelynę bus priimtos komunalinės pavojingosios ir nepavojingosios atliekos iš fizinių asmenų, t.y. iš rajono gyventojų. Rokiškio rajono savivaldybės administracija 2016 m. rugsėjo 7 d. raštu Nr. SD-5.25-2025 „Dėl didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių Pandėlio viensėdyje“ informavo UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centrą, kad didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių su pavojingu atliekų surinkimo punktu numato iki 2017 m. sausio 1 d. suformuoti ir nekilnojamo turto registre įregistruoti sklypą. Savivaldybė ši sprendimą priėmė vadovaujantis jai suteiktomis funkcijomis teritorijų planavimo srityje. Rokiškio rajono savivaldybės Architektūros ir paveldosaugos skyriaus vyr. specialistas informavo, kad šiuo metu vykdomi sklypo įrengavimo VĮ Registrų centre darbai. Vadovaujantis Rokiškio rajono savivaldybės suteikta informacija bei tuo, kad didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių bus skirta visuomenės poreikiams tenkinti, tai manome, kad šios DGASA įrengimas atitinka tiek 2008 m., tiek šiuo metu numatytus Rokiškio rajono savivaldybės planus.

4.3. Vietovės infrastruktūra (vandens, šilumos energijos tiekimas, nuotekų surinkimas, valymas ir išeidimas, atliekų tvarkymas, šalinimas ir panaudojimas, susisiekimo, privažiavimo keliai ir kt.)

Šiuo metu PŪV teritorija inžineriniu požiūriu nepakankamai išvystyta. Numatoma, jog PŪV teritorijoje bus įrengta ši infrastruktūra:

- ✓ vietiniams būtiniam poreikiams tenkinti bus įrengtas vandens gręžinys;
- ✓ PŪV metu susidarančios būtinės nuotekos bus valomos planuojuose PŪV teritorijoje įrengti vietiniuose būtinė nuotekų valymo įrenginiuose arba nevalytose būtinės nuotekos

- bus surenkamos kaupimo rezervuare bei perduodamos šias nuotekas tvarkančioms įmonėms;
- ✓ paviršinių nuotekų tvarkymui bus įrengti paviršinių (lietaus) nuotekų surinkimo tinklai, vietiniai valymo įrenginiai;
  - ✓ elektros poreikiams tenkinti bus prisijungta prie AB ESO elektros energijos tinklų;
  - ✓ bus įrengtas privažiavimo kelias iki PŪV teritorijos;
  - ✓ kita reikalinga inžinerinė infrastruktūra.

4.4. Ūkinės veiklos vietas (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į greta ir aplink planuojamą ūkinę veiklą, esančias, planuojanamas ar suplanuotas gyvenamujų pastatų, visuomeninės paskirties, rekreacines ar kitas teritorijas, statinius, pastatus, objektus, nurodytus Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje, ar kitus visuomenės sveikatos saugos požiūriu reikšmingus objektus (aprašymas, anksčiau šiame žemės sklype vykdyta ūkinė veikla, atstumai iki kitų šiame papunktyje nurodytų objektų)

Žemės sklypas nei visuomeniniu, nei archeologiniu požiūriu nėra reikšmingas. PŪV sklypas dar nesuformuotas. Tai buvusio aerodromo teritorija. Vadovaujantis Rokiškio rajono savivaldybės administracijos 2016 m. rugpjūčio 7 d. raštu Nr. SD-5.25-2025 „Dėl didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės Pandėlio viensėdyje“, numatoma, kad PŪV sklypas bus suformuotas ir nekilnojamo turto registre įregistruotas iki 2017 m. sausio 1 d. Žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis – kitos paskirties, naudojimo būdas – atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo teritorijos. Aplinkui – žemės ūkio paskirties teritorijos, valstybinė žemė.

Artimiausia gyvenamosios paskirties teritorija yra šiaurės rytų pusėje apytiksliai už apie 705 m. Kitos artimiausios gyvenamosios paskirties teritorijos yra pietryčių pusėje apytiksliai už apie 1,2 km ir rytų pusėje apytiksliai už apie 1,4 km. Teritorija nėra tankiai apgyvendinta, artimiausios gyvenvietės – Buivėnai ir Pandėlys – yra atitinkamai už daugiau kaip 1,1-1,5 km.

Artimiausios medicinos įstaigos – Pandėlio vaistinė (Biržų g. 3-3, Pandėlys) nuo PŪV nutolusi apie 1,75 km į šiaurės rytus, Rokiškio ligoninės slaugos skyrius, Pandėlio padalinys (Vytauto g. 10, Pandėlys) nuo PŪV nutolusi apie 1,87 km į šiaurės rytus.

Artimiausias religinių paskirties pastatas – Pandėlio Švč. Mergelės Marijos vardo bažnyčia, nuo PŪV nutolusi apie 1,83 km į šiaurės rytus.

Artimiausios banko paslaugos – AB „DnB NORD bankas“ paslaugos Pandėlio pašto skyriuje (Parko g. 1, Pandėlys) yra apie 1,86 km atstumu į šiaurės rytus nuo PŪV sklypo ribų.

Artimiausia parduotuvė – UAB „Aibė“ (Klaipėdos g. 2, Pandėlys), yra apie 1,88 km atstumu į šiaurės rytus nuo PŪV sklypo ribų.

Artimiausios vaikų ugdymo įstaigos – Rokiškio r. Pandėlio pradinė mokykla (Panemunio g. 25A, Pandėlys) ir Rokiškio r. Pandėlio gimnazija (Panemunio g. 25, Pandėlys), yra apie 2,06 km atstumu į šiaurės rytus nuo PŪV sklypo ribų.

Artimiausia gaisrinės saugos įstaiga – Rokiškio r. savivaldybės priešgaisrinės tarnybos Pandėlio ugniausiu komanda (Puodžialaukės g. 20, Pandėlys), yra apie 2,18 km atstumu į šiaurės rytus nuo PŪV sklypo ribų.

Žemėlapis su pažymėtomis gretimybėmis pateiktas 3 priede.

- 5. Planuojamos ūkinės veiklos veiksnių, darančių įtaką visuomenės sveikatai, tiesioginio ar netiesioginio poveikio kiekybinis ir kokybinis apibūdinimas ir įvertinimas (identifikuojami ir aprašomi planuojamos ar vykdomos ūkinės veiklos lemiams sveikatai įtaką darantys veiksniai, aprašomas galimas jų poveikis visuomenės sveikatai artimiausioje gyvenamujų pastatų aplinkoje, visuomeninės paskirties teritorijose ir statiniuose, rekreacinėse teritorijose ir kituose svarbiuose objektuose, nurodytuose Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų priedo 4.4 papunktyje)**

Šiuolaikinės visuomenės sveikatos būklę daugiausia lemia fizinė ir socialinė aplinka, žmonių gyvensena. Minėtų veiksnių salygojamos pagrindinės sveikatos problemos sietinos su aplinkos salygojamomis ligomis. Todėl gerinant gyvenimo kokybę ypatingas dėmesys skiriamas aplinkos keliamai rizikai mažinti. Mokslininkai neabejoja, jog aplinkos kokybė turi lemiamas įtakos, o kengsmingi aplinkos veiksniai skatina ligų plitimą.

PRATC veikla bus vykdoma kiesta danga dengtoje aikšteliėje ir mobiliame konteinerinio tipo pastate. Nepavojingosios atliekos bus laikomos konteineriuose, o pavojingosios atliekos bus laikomos pastate uždarose patalpose. Kadangi pagrinde bus vykdoma tik atliekų laikymo veikla, tai PŪV neigiamo poveikio visuomenės sveikatai nesukels. PŪV teritorijoje stacionarių taršos šaltinių nebus, iš aplinkos orą teršalai neišsiskirs. Vanduo bus tiekiamas iš vietinio gręžinio. Gamybinių nuotekų nesusidarys. PŪV metu susidarančios buitinės nuotekos (preliminariai apie $42 \text{ m}^3/\text{metus}$ arba $0,165 \text{ m}^3/\text{darbo dieną}$) bus valomos planuojamuose įrengti vietiniuose buitinės nuotekų valymo įrenginiuose ir išvalytos iki leistinų normų buitinės nuotekos bus infiltruojamos į gruntu arba nevalytos buitinės nuotekos bus surenkamos kaupimo rezervuare bei perduodamos šias nuotekas tvarkančioms įmonėms. Kadangi visa PŪV bus vykdoma kiesta danga dengtoje teritorijoje ir pastate, tai planuojama, kad PŪV teritorijoje bus įrengiami paviršinių nuotekų surinkimo tinklai su vietiniais paviršinių nuotekų valymo įrenginiais. Tik iki leistinų normų išvalytos paviršinės nuotekos bus išleidžiamos į gamtinę aplinką. Pagrindiniai veiksniai, kurie gali nežymiai įtakoti poveikį visuomenės sveikatai bus į DGASA atvažiuojantis/išvažiuojantis autotransportas. Todėl planuojama vykdyti ūkinė veikla gali turėti įtakos aplinkos oro cheminės taršos bei triukšmo lygio padidėjimui, dėl į teritoriją atvykstančio autotransporto (atvežant/išvežant atliekas).

- 5.1. planuojamos ūkinės veiklos cheminės taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas: aprašoma kiekviена numatoma vykdyti veikla (veiklos etapas), kurios metu susidarys ir į aplinkos orą bus išmetami teršalai, stacionarių (organizuotų ir neorganizuotų) ir mobilių taršos šaltinių ypatybės, jų vietas (koordinatės, schema) ir išmetamų teršalų kiekiečiavimai (skiečiavimo metodikos), vietovės meteorologinės sėlygos, aplinkos oro foninis užterštumas, numatomų išmesti teršalų ribinės aplinkos oro užterštumo vertės, aplinkos oro užterštumo prognozė: pateikiama duomenys, naudoti numatomų išmesti teršalų didžiausiai koncentracijai skiečiuoti, naudotos skiečiavimo metodikos, informacija apie teršalų koncentracijos skiečiavimui naudotas parinktis (reljefas, pastatai, nuosėdos, emisijų kitimas laiko atžvilgiu ir t. t.), jei tokios buvo naudotos, naudota kompiuterinė programinė įranga, foniniai aplinkos užterštumo duomenys ir jų pasirinkimo pagrindimas, teršalų koncentracijos skiečiavimo rezultatai ir jų analizė (skiečiavimų lentelės, žemėlapiai ar pan.), nurodomas skiečiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, taršos sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapio koordinačių sistema ir mastelis, pateikiama aplinkos oro užterštumo prognozė ir galimas poveikis visuomenės sveikatai**

Tarša iš stacionarių taršos šaltinių

Kadangi DGASA bus vykdoma tik pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų surinkimo ir laikymo veikla, tai PŪV metu iš aplinkos orą teršalai neišsiskirs. Mobilus konteinerinio tipo pastatas bus šildomas elektra. PŪV metu išmetimų iš stacionarių oro taršos šaltinių nebus.

Tarša iš mobilių taršos šaltinių

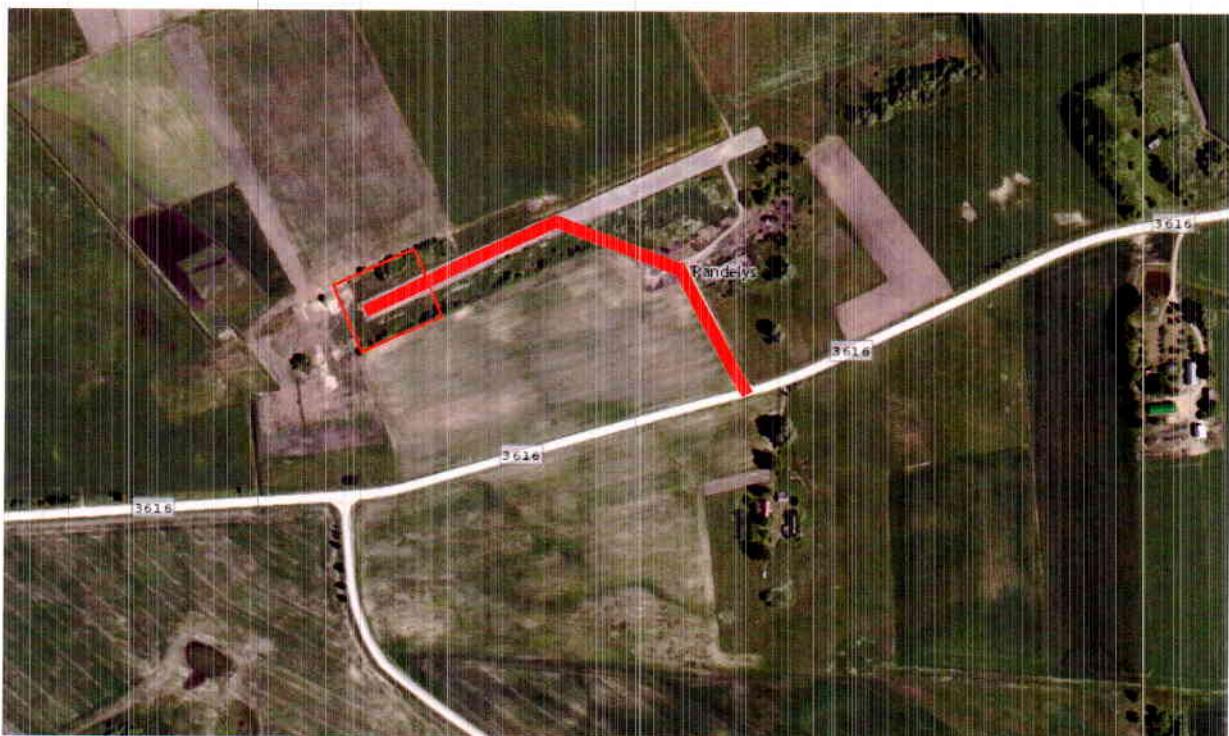
Pradėjus vykdyti PŪV padidės iš sklypų atvažiuojančio autotransporto srautas. PŪV organizatoriaus duomenimis, numatoma, kad iš sklypo teritoriją gali atvažiuoti vidutiniškai iki 25 lengvųjų automobilių per dieną ir 1 sunkiasvoris automobilis. PRATC pats savo autotransporto neturi. Atliekų išvežimo paslauga bus perkama. Atliekas iš DGASA atveš gyventojai savo autotransportu.

Jei vertinti valandinius autotransporto srautus, tai priimame, kad per valandą iš DGASA atvažiuos:

- ✓ iki 4 lengvųjų automobilių (priimame, kad 50 proc. bus benzininiai ir 50 proc. bus dyzeliniai automobiliai)
- ✓ numatoma, kad 1 sunkiasvoris automobilis gali atvažiuoti per dieną, bet modeliuojant valandinius srautus priimame, kad tas sunkiasvoris automobilis ir atvažiuos tą valandą (sunkiasvoris automobilis – dyzelinis).

I aplinkos orą iš mobilių taršos šaltinių išmetamų teršalų vertinimui naudojama metodika – EMEP/EEA/CORINAIR Oro teršalų inventorizacijos vadovas (Angl. – Air pollutant emission inventory guidebook): <http://www.eea.europa.eu/publications/emep-eea-guidebook-2016>.

Ivertinus tai, kad dėl PŪV valandinis autotransporto srautas padidės nežymiai (iki 4 lengvųjų automobilių bei vieno sunkiasvorio automobilio), todėl šis srautas reikšmingos įtakos autotransporto srautui rajoniniame kelyje Valiuliškiai – Kučgalys (3616) neturės, todėl skaičiuojant iš mobilaus autotransporto išmetamus teršalus buvo vertinamos tik autotransporto srautas, kai autotransportas važiuoja nuo rajoninio kelio Pandėlys – Valiuliškiai – Kučgalys (3616) iki aikštelių ir po DGASA. Skaičiavimui paimta 420 m kelio atkarpa. Autotransporto važiavimo greitis – 30-40 km/val.

Pav. 5. Išmetimų iš autotransporto, važiuojant nuo rajoninio kelio Pandėlys – Valiuliškiai – Kučgalys (3616) iki aikštelių ir po DGASA

Vienkartiniai maksimalūs išmetimai į aplinkos orą iš mobilių oro taršos šaltinių važiuojant nuo rajoninio kelio Pandėlys – Valiuliškiai – Kučgalys (3616) iki aikštelių ir po DGASA pateikti **3 lentelėje**.

Lentelė 3. Vienkartiniai maksimalūs išmetimai į aplinkos orą iš mobilių oro taršos šaltinių važiuojant nuo rajoninio kelio Pandėlys – Valiuliškiai – Kučgalys (3616) iki aikštelių ir po DGASA

Nr.	Į aplinkos orą išmetamų teršalai	Dimensija	Lengvieji automobiliai		Sunkiasvoris Dyzelinis kuras	Suma iš visų šaltinių
			Dyzelinis kuras	Benzinas		
1	2	3	4	5	6	7
1	CO	g/s	0,00222	0,06588	0,02021	0,08831
2	NOx	g/s	0,00864	0,00679	0,08899	0,10442
3	LOJ	g/s	0,00047	0,00782	0,00512	0,01340
4	KD	g/s	0,00002	0,00073	0,00251	0,00326

Iš autotransporto į aplinkos orą išmetamų teršalų skaičiavimai pateikti *5 priede*.

Išmetamų teršalų didžiausioms pažemio koncentracijoms skaičiuoti naudota kompiuterinė programa ADMS 4.2 (Cambridge Environmental Research Consultants Ltd, Didžioji Britanija). Ši modeliavimo sistema įtraukta į LR Aplinkos ministerijos modelių, rekomenduojamų naudoti vertinant poveikį aplinkai, sąrašą. ADMS4.1 yra lokalaus mastelio atmosferos dispersijos modeliavimo sistema.

Aplinkos oro teršalų sklaidos modeliavimas buvo atliktas dviem variantais:

- ✓ 1 variantas – situacija be foninio užterštumo;
- ✓ 2 variantas – situacija kartu su foniniu užterštumu.

1 variante (be foninio užterštumo) skaičiavimai buvo atliekami 1 km pločio ir 1 km ilgio kraštinės kvadratiname sklype. Lietuvos koordinačių sistemoje šio sklypo koordinatės yra: X (620900-6210500), Y (574500 - 575500). Skaičiavimo lauke koncentracijos skaičiuojamos 50 taškų horizontalios ašies kryptimi ir 50 taškų vertikalios ašies kryptimi (erdvinė modelio skiriamoji geba 20 m).

2 variante (kartu su foniniu užterštumu) skaičiavimai buvo atliekami 1 km pločio ir 1 km ilgio kraštinės kvadratiname sklype. Lietuvos koordinačių sistemoje šio sklypo koordinatės yra: X (620900-6210500), Y (574500 - 575500). Skaičiavimo lauke koncentracijos skaičiuojamos 50 taškų horizontalios ašies kryptimi ir 50 taškų vertikalios ašies kryptimi (erdvinė modelio skiriamoji geba 20 m).

Foninio aplinkos oro užterštumo vertės arba duomenys šioms vertėms apskaičiuoti.

Aplinkos oro foninis užterštumas buvo vertintas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Aplinkos apsaugos agentūros direktorius 2008 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. AV-112 „Dėl foninio aplinkos oro užterštumo duomenų naudojimo ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui įvertinti rekomendacijų patvirtinimo“.

Kaip foninis užterštumas įvertintas rajoniniu keliu Pandėlys – Valiuliškiai – Kučgalys (3616) važiuojančio autotransporto keliama tarša.

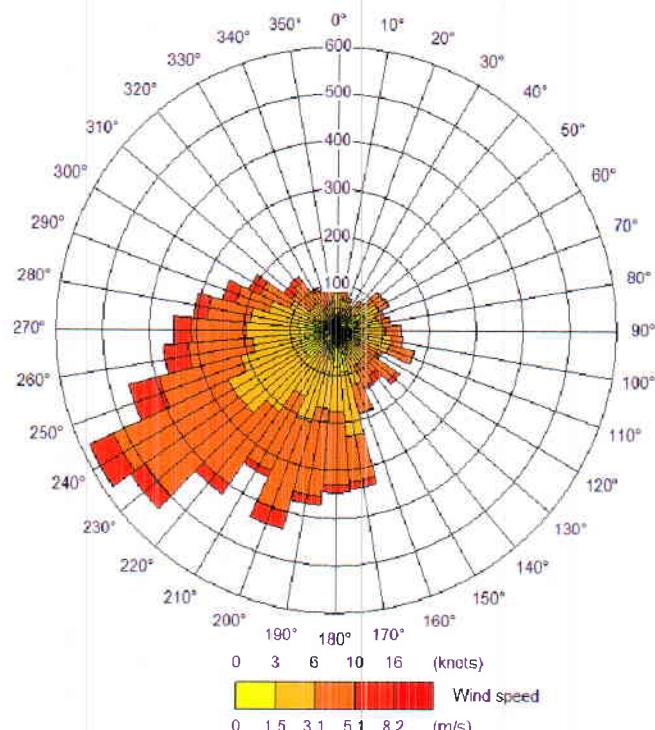
Kaip foninis užterštumas naudotas savykinai švarių Lietuvos kaimiškųjų vietovių (Panevėžio regiono) vidutinės metinės teršalų koncentracijų vertės (2015 m.): CO – $0,15 \mu\text{g}/\text{m}^3$, NO_x – $6,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$, KD – $10,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Taip pat kaip foninis užterštumas įvertintas įmonių, kurios nuo vertinamo ūkinės veiklos objekto nutolusios ne didesniu nei 2 km spinduliu, į aplinkos orą išmetamas teršalų kiekis. Iš šią teritoriją patenka viena įmonė: AB „Rokiškio komunalininkas“ Pandėlio katilinė, adresu Kraštinė g. 16, Pandėlys. Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo

departamento 2016 m. lapkričio 17 d. raštas Nr. (28.5)-A4-11482 „Dėl foninių aplinkos oro užterštumo duomenų (Pandėlio vs., Pandėlio sen., Rokiškio r.)“ pateiktas [4 priede](#).

Lietuva yra vidutinio klimato juostos šiaurinėje dalyje. Vidutinėse platumose vyrauja vakarų oro masių pernaša, apimanti visą troposferą ir dalį stratosferos Lietuvos teritorijoje. Per metus į Lietuvą jūrinės ir žemyninės kilmės oro masių atslenka beveik po lygiai. Lietuvos klimatas apibūdinamas kaip vidutiniškai šaltas, su snieginga žiema. Kritulių iškrinta nemažai visais metų laikais, gausesni jie šiltuoju laikotarpiu. Toks klimatas būdingas vidurinei Rytų Europos daliai.

Pagal klimato rajonavimą Pandėlio vn. patenka į Vidurio žemumos rajono Mūšos-Nevėžio klimatinį parajonį. Remiantis Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos duomenimis, vidutinė metinė oro temperatūra siekia 6,5-7,0 °C. Vidutinis metinis kritulių kiekis – apie 560-700 mm, vyrauja pietvakarių krypties vėjai – 2,5-3,0 m/s.

Teršalų skaidos aplinkos ore skaičiavimams buvo naudoti Panevėžio meteorologijos stoties duomenys (2010-2014m.). Skaičiavimams naudojami modeliavimui reikalingi parametrai – vėjo kryptis (laipsniais), vėjo greitis (m/s), aplinkos oro temperatūra (°C), debesuotumas (oktantais). Modeliavimui naudojamų meteorologinių duomenų vėjų rožė pateikiama pav. 7.

Pav. 6 . Modeliavimui naudojamų meteorologinių duomenų vėjų rožė.

Informacija apie didžiausias teršalų pažemio koncentracijas pateikta [4 lentelėje](#).

Lentelė 4. Didžiausios oro taršos koncentracijos

Teršalas	Rūbinė vertė (RV)	Fono vertė	Išskaidyto teršalo maksimali pažemimo koncentracija				Vertinant įmonės ir soninę teršalų koncentraciją	
			Vertinant tik įmonės taršą		C_{maks}/RV	C_{maks}		
			C_{maks}	C_{maks}/RV				
		$\mu\text{g}/\text{m}^3$	$\mu\text{g}/\text{m}^3$	$\mu\text{g}/\text{m}^3$	vnt. dl.	$\mu\text{g}/\text{m}^3$	vnt. dl.	
vidurkis					Ties kelio važiuojamaja dalimi		Ties sonine įmonė	
Anglies monoksidas	8 val.	10000	150,0	63,3	0,006	213,3	0,021	
	metų RV, nustatytą žmonių sveikatos apsaugai	40		0,23	Ties kelio važiuojamaja dalimi		0,485	
Azoto oksidai	metų RV, nustatytą augmenijos apsaugai	30	4,0	9,2	0,307	19,4	Ties kelio važiuojamaja dalimi	
							0,647	
Kietosios dalelės (KD10)	1 val.	200		28,6	0,143	Ties kelio važiuojamaja dalimi	32,6	
	metų	40		1,7	0,043	Ties kelio važiuojamaja dalimi	12,3	
Kietosios dalelės (KD2.5)	24 val.	50		10,6	2,9	Ties kelio važiuojamaja dalimi	0,308	
	metų	25	7,7	0,8	0,058	Ties kelio važiuojamaja dalimi	13,6	
LOJ	0,5 val.	1200	1,1	9,7	0,008	Ties kelio važiuojamaja dalimi	0,272	
						Ties kelio važiuojamaja dalimi	0,34	
						Ties kelio važiuojamaja dalimi	0,009	

Teršalų pažemio koncentracijų skaičiavimo rezultatų analizė

Sumodeliuota autotransporto keliamą oro taršą bei gautos teršalų koncentracijos buvo lyginamos su LR aplinkos ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sajungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ bei LR aplinkos ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. D1-585/V-611 „Dėl aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzину, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų nustatymo“ nustatytomis tam tikrų teršalų koncentracijų ribinėmis vertėmis. Teršalų sklaidos (pažemio koncentracijų) modeliavimo rezultatai pateikiami sklaidos žemėlapių pavidalu (5 priedas).

Vadovaujantis gautais rezultatais galime teigti, kad iš autotransporto į aplinkos orą išmetamų teršalų didžiausios koncentracijos, įvertinus ir fonių aplinkos oro užterštumą, neviršija ir net nesiekia ribinių verčių, o ir pati autotransporto keliamą oro taršą yra momentinė.

Lentelė 5. Oro teršalų sklaidos analizė ir poveikio sveikatai vertinimas

Anglies monoksidas (CO)		
Poveikis sveikatai	Pavojaus identifikavimas	<p>Arba smalkės – tai bespalvės ir bekvapės dujos, kurios susidaro degimo metu, kuomet nepilnai sudega kuras. Anglies monoksidas per plaučius patekės į kraują jungiasi su hemoglobinu ir sudaro labai patvarų junginį karboksihemoglobiną. Šios reakcijos pasékoje hemoglobinas negali audinių aprūpinti deguonimis, vystosi audinių hipoksija. Pasunkėja stenokardijos eiga, sumažėja fizinio krūvio toleravimas sergantiems periferinių kraujagyslių ir plaučių ligomis. Jei CO koncentracija siekia 0,01 proc., gali sutrikti rega, netenkama sąmonės. Didelės koncentracijos yra toksiškos ir sukelia mirtį. Jei ore CO koncentracija $>0,3$ proc., apsinuodijimas gali baigtis mirtimi. Didelės CO koncentracijos kenkia širdies veiklai, didina krauko krešulių susidarymo tikimybę ir kelia pavojų nėščių moterų vaisiaus vystymuisi. Esant didesnei nei $0,08 \text{ mg/l}$ koncentracijai, galimi centrinės nervų sistemos sutrikimai per 3,5 – 5 val.</p> <p>LR aplinkos ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. patvirtintame įsakyme Nr. D1-585/V-611 „Dėl aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzину, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“ reglamentuojama, kad anglies monoksidu paros ribinė vertė yra 10 mg/m^3.</p>
	Dozė-atsakas	<p>Didžiausia 8 valandų CO pažemio koncentracija sudaroma <u>tik jmonės</u> – $63,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,006 RV). <u>Įvertinant fonių taršą</u>, koncentracija sieks $213,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,021 RV).</p>
	Poveikio zona	Didžiausia koncentracija tiketina jmonės teritorijoje ir ties važiuojamaja kelio dalimi.
	Rizikos charakteristikos	<p><i>Veikiamų asmenų skaičius:</i> Nenumatomas.</p> <p><i>Poveikis ir jo sunkumas:</i> Nenumatomas.</p>
Kietosios dalelės (KD₁₀ ir KD_{2,5})		
Poveikis sveikatai	Pavojaus identifikavimas	Didžiausi taršos šaltiniai kietosiomis dalelėmis yra katilinės, naudojančios iškastinį kurą, pramonės jmonės, dirvos erozija, fotocheminiai procesai bei transportas, kuris ne tik tiesiogiai išmeta kietasias daleles, bet ir jas pakelia nuo kelio dangos. Didelės dulkių koncentracijos aplinkos ore saulės spinduliaivimo ir drėgmės poveikyje gali įtakoti klimatinės sąlygas ir sumažinti matomumą. Smulkiosios dalelės dalyvauja debesų formavimesi, ir

		<p>esant intensyviems išmetimams gali padidinti debesuotumą ir kritulių kiekį tam tikroje vietovėje.</p> <p>Poveikis priklauso nuo dalelių dydžio ir kinta kartu su KD₁₀ ir KD_{2,5} paros koncentracijomis. Šiuo metu epidemiologiniai tyrimai rodo, kad nėra slenkstinės vertės, žemiau kurios poveikis sveikatai nestebimas. Kuo mažesnis dalelės diametras, tuo giliau ji patenka į plaučius. Didžiausią pavoju kelia dalelės, kurių skersmuo mažesnis negu 10 µm, nes jos prasiskverbia giliai į kvėpavimo organus. Šios dalelės dirgindamos kvėpavimo takų ir plaučių audinį, sukelia plaučių uždegimą. Plaučiuose, esant uždegimui, blogėja deguonies apykaita. Dėl sumažėjusio deguonies kiekių, nukenčia kitų organų veikla, sutrinka kvėpavimo ir širdies-kraujagyslių sistemos darbas, apsunkinama kitų ligų, pvz. astmos, eiga.</p> <p><u>Ūmus poveikis:</u> padidėjęs dienos mirtingumas, padidėjusi hospitalizacija dėl kvėpavimo sistemos ligų paūmėjimo, kosulys, plaučių funkcijos susilpnėjimas, bronchinės astmos paūmėjimas. Yra tyrimų, kuriais nustatyta linijinė priklausomybė tarp ūmaus poveikio sveikatai ir žemesnių nei 100 µg/m³ KD koncentracijų.</p> <p><u>Ilgalaikis poveikis:</u> lėtinis bronchitas, vidutinės būsimos gyvenimo trukmės sumažėjimas.</p> <p>LR aplinkos ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. patvirtintame įsakyme Nr. D1-585/V-611 „Dėl aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“ reglamentuojama, kad kietujų dalelių KD₁₀ paros ribinė vertė yra 50 µg/m³ (neturi viršyti daugiau kaip 35 kartus per metus) ir metinė ribinė vertė – 40 µg/m³. Kietujų dalelių KD_{2,5} metinė ribinė vertė yra 25 µg/m³.</p>	
Dozé-atsakas		<p><i>Prognozuojamos koncentracijos:</i> Didžiausia paros KD₁₀ pažemio koncentracija sudaroma <u>tik jmonės</u> – 2,9 µg/m³ (0,058 RV). <u>Ivertinant foninę taršą</u>, koncentracija sieks 13,6 µg/m³ (0,272 RV).</p> <p>Didžiausia metinė KD₁₀ pažemio koncentracija sudaroma <u>tik jmonės</u> – 1,7 µg/m³ (0,043 RV). <u>Ivertinant foninę taršą</u>, koncentracija sieks 12,3 µg/m³ (0,308 RV).</p> <p>Didžiausia metinė KD_{2,5} pažemio koncentracija sudaroma <u>tik jmonės</u> – 0,8 µg/m³ (0,032 RV). <u>Ivertinant foninę taršą</u>, koncentracija sieks 8,5 µg/m³ (0,34 RV).</p>	<p><i>Galimas neigiamas poveikis:</i> Ribinė KD₁₀ paros 50 µg/m³ koncentracija nebus viršijama, neigiamas poveikis nenumatomas.</p> <p>Ribinė KD₁₀ metinė 40 µg/m³ koncentracija nebus viršijama, neigiamas poveikis nenumatomas.</p> <p>Ribinė KD_{2,5} metinė 25 µg/m³ koncentracija nebus viršijama, neigiamas poveikis nenumatomas.</p>
Poveikio zona		Didžiausia koncentracija tikėtina ties važiuojamaja kelio dalimi.	
Rizikos charakteristikos		<p><i>Veikiamų asmenų skaičius:</i> Nenumatomas.</p> <p><i>Poveikis ir jo sunkumas:</i> Nenumatomas.</p>	
Azoto oksidai (NO_x)			
Poveikis sveikatai	Pavojaus identifikavimas	<p>Dirgina viršutinius kvėpavimo takus, sukelia kosulį, ašarojimą. Pasunkėja kvėpavimo takų susirgimų simptomai, toksiškai veikia plaučius. NO₂ pažeidžia makrofagus, dėl to susilpnėja imunitetas. Didelės koncentracijos sukelia gleivinės paburkimą ir edemą.</p> <p><u>Ilgalaikis poveikis</u> vaikams – padaugėja respiratorinių simptomų, pablogėja</p>	

		<p>plaučių funkcija, padaugėja chroninių kosulių, bronchitų ir konjunktyvitų (akies junginės uždegimai).</p> <p><u>Trumpalaikis poveikis</u> – plaučių funkcijos pablogėjimas vaikams.</p> <p>Esant NO_x 0,095 mg/l oro, suerzinamos gleivinės, esant 0,12 mg/l po 15 min. pasireiškia dusinimas.</p> <p>Azoto oksidai yra vieni iš svarbiausių rūgščiųjų kritulių sudarymo komponentų. Reaguodami su vandeniu jie sudaro azoto rūgštį. Saulės šviesoje azoto oksidai reaguoja su kitais aktyviais atmosferos komponentais, dažniausiai anglavandeniliais, ir sudėtingų reakcijų pasékoje sudaro fotocheminius oksidantus. Šie itin nestabilūs junginiai žaloja augalus ir erzina žmogaus kvėpavimo ir regos organus.</p> <p>LR aplinkos ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 7 d. patvirtintame įsakyme Nr. D1-585/V-611 „Dėl aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“ reglamentuojama, kad azoto oksidų vienos valandos ribinė vertė yra 200 µg/m³ (neturi viršyti daugiau kaip 18 kartų per metus) ir metinė ribinė vertė – 40 µg/m³.</p>
	Dozė-atsakas	<p><i>Prognozuojamos koncentracijos:</i> Didžiausia metinė NO₂ pažemio koncentracija sudaroma <u>tik jmonės</u> – 9,2 µg/m³ (0,23 RV (nustatyta žmonių sveikatos apsaugai) 0,307 RV (nustatyta augmenijos apsaugai)).</p> <p><u>Ivertinus foninę taršą</u> – 19,4 µg/m³ (0,485 RV (nustatyta žmonių sveikatos apsaugai) 0,647 RV (nustatyta augmenijos apsaugai)).</p> <p>Didžiausia 1 valandos NO₂ pažemio koncentracija sudaroma <u>tik jmonės</u> – 28,6 µg/m³ (0,143 RV).</p> <p><u>Ivertinus foninę taršą</u> – 32,6 µg/m³ (0,163 RV).</p>
Poveikio zona	Didžiausia koncentracija tikėtina ties važiuojamaja kelio dalimi.	
Rizikos charakteristikos	<p><i>Veikiamų asmenų skaičius:</i> Nenumatomas</p>	<p><i>Poveikis ir jo sunkumas:</i> Nenumatomas</p>

Angliavandeniliai (LOJ)

Poveikis sveikatai	Pavojaus identifikavimas	Jie veikia centrinę nervų sistemą. Žmogaus sveikatai pavojingi aldehidai – nearomatines grupes anglavandeniliai. I atmosferą jie patenka iš automobilių išmetimų, ypač dyzelinių variklių. Jie labai dirgina viršutinius kvėpavimo takus ir sukelia akių uždegimą. Onkologų duomenimis, viena iš vėžinių susirgimų priežasčių yra su deginiais i atmosferą patekė aromatiniai anglavandeniliai, pavyzdžiui, benziprenas. Jie kaupiasi žmogaus organizme iki kritinių koncentracijų ir išprovokuoja šią technikos amžiaus ligą. LOJ 0,5 val. ribinė vertė 1200 µg/m ³ .
	Dozė-atsakas	<p><i>Prognozuojamos koncentracijos:</i> Didžiausia pažemio 0,5 valandos koncentracija sudaroma <u>tik jmonės</u> – 9,7 µg/m³ (0,008 RV),</p> <p><u>Ivertinus foninę taršą</u> – 10,8 µg/m³ (0,009 RV).</p>
	Poveikio zona	Didžiausia koncentracija tikėtina ties jmonės ties važiuojamaja kelio dalimi.
	Rizikos charakteristikos	<p><i>Veikiamų asmenų skaičius:</i> Nenumatomas</p> <p><i>Poveikis ir jo sunkumas:</i> Nenumatomas</p>

- 5.2.** galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai, atsižvelgiant į ūkinės veiklos metu į aplinką skleidžiamus kvapus: aprašoma kiekviena numatoma vykdyti veikla (veiklos etapas), kurios metu susidarys ir į aplinkos orą išsiskirs kvapai, kvapus skleidžiančios cheminės medžiagos, kvapų susidarymo šaltiniai (stacionarūs organizuoti ir neorganizuoti) ir jų ypatybės, jų vietas (koordinatės, schema) ir išmetamų kvapų emisijų skaičiavimai (skaičiavimo metodikos), vietovės meteorologinės sąlygos, aplinkos oro užterštumo kvapais prognozė: pateikiami duomenys, naudoti numatomą skleidžiamą kvapą koncentracijai aplinkos ore skaičiuoti, naudotos skaičiavimo metodikos, informacija apie kvapą koncentracijos skaičiavimo parinktis (reljefas, pastatai, nuosėdos, emisijų kitimas laiko atžvilgiu ir t. t.), jei tokios buvo naudotos, naudota kompiuterinė programinė įranga, naudotos cheminių medžiagų kvapų slenkstinės vertės, kvapų koncentracijos skaičiavimo rezultatai (pagal galimybes įvertinant ir greta planuojamos ūkinės veiklos esančių kvapų susidarymo šaltinių, galinčių turėti poveikį visuomenės sveikatai ir sanitarinės apsaugos zonų riboms, skleidžiamą taršą) ir jų analizė (skaičiavimų lentelės, žemėlapiai ar pan.), nurodomas skaičiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, taršos sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapio koordinačių sistema ir mastelis; pateikiama aplinkos oro užterštumo kvapais prognozė ir galimas poveikis visuomenės sveikatai

PŪV metu į DGASA atvežtos nepavojingosios atliekos bus laikomos aikšteliėje, uždaruose konteineriuose, pavojingosios atliekos bus laikomos mobiliame konteinerinio tipo pastate įrengtose patalpose.

Į DGASA bus priimamos tik sąlyginai švarios antrinės žaliavos, t.y. neužterštos jokiais maisto likučiai ar kitomis biologiškai skaidžiomis medžiagomis, kurios galetų skleisti kvapą. Kaip biologiškai skaidžios atliekos į aikštelię bus priimamos tik žaliasios atliekos (medžių, krūmų šakos ir pan.). Šios biologiškai skaidžios atliekos bus laikomos uždaruose konteineriuose arba maišuose, t.y. ant jų krituliai nepateks. DGASA bus vykdoma tik atliekų laikymo veikla, t.y. jokie atliekų terminiai, cheminiai apdorojimo procesai nebus vykdomi, todėl kvapai neišsiskirs.

Įvertinus aukšciau pateiktą informaciją galime teigti, kad PRATC planuojama ūkinė veikla nėra susijusi su kvapų generavimu. Todėl PŪV neįtakos foninių kvapų emisijų ir neviršys Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ nustatytos ribinė kvapo koncentracijos (8 OUE/m³)“.

- 5.3. Fizikinės (triukšmas, nejonizuojanti spinduliuotė ir kt.) taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas: esamos būklės įvertinimas, taršos šaltinių (stacionarių ir mobilių) aprašymas, jų ypatybės bei vieta (schema), informacija apie skleidžiamą taršą (emisijas), šios taršos ribiniai dydžiai, taršos sklidimo prognozė/sklaidos modeliavimo rezultatai (lentelės, žemėlapiai)**

Vadovaujantis naujausiais žmogaus veiklos neurofiziologijos pagrindais, triukšmo poveikis organizmui vertinamas kaip poveikis centrinei nervų sistemai, o ne tik kaip poveikis klausos organui.

Pasaulinės sveikatos organizacijos (toliau – PSO) akcentuojamos triukšmo keliamos sveikatos problemos: klausos pakenkimas, kalbos nesupratimas, miego sutrikimai, fiziologinių funkcijų

sutrikimai, psichikos sutrikimai, mokslo ir kitų pasiekimų blogėjimas, socialiniai ir elgsenos pakitimai (dirglumas, agresyvumas ir kt.). Lengviausiai triukšmo pažeidžiamos grupės: vaikai, ligoniai, invalidai, pamainomis dirbantys, seni asmenys, ilgai būnantys triukšme žmonės ir pan.

Analizuojant Lietuvos gyventojų sergamumą, užregistruotą ambulatorinę pagalbą teikiančiose sveikatos priežiūros įstaigose, pastebima, kad daugėja ligų, santykinai susijusių su triukšmo poveikiu: kraujotakos sistemos, nervų sistemos, virškinimo sistemos ligos.

Triukšmui labiausiai jautrios vietas PSO duomenimis yra gyvenamosios patalpos, poilsio zonas, kurortai, mokyklos, ikimokyklinės įstaigos, gydymo įstaigos.

Triukšmo lygis gyvenamojoje ir visuomeninėje aplinkoje vertinamas vadovaujantis Lietuvos respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ reikalavimais: nuo stacionarių triukšmo šaltinių, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje ekvivalentinis triukšmo lygis neturi viršyti: dieną ($6^{\circ\circ}$ - $18^{\circ\circ}$ val.) - 55 dB(A); vakare ($18^{\circ\circ}$ - $22^{\circ\circ}$ val.) – 50 dB(A); naktį ($22^{\circ\circ}$ - $6^{\circ\circ}$ val.) – 45 dB(A). Nuo mobilų triukšmo šaltinių (transporto srautai) artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje ekvivalentinis triukšmo lygis neturi viršyti: dieną ($6^{\circ\circ}$ - $18^{\circ\circ}$ val.) - 65 dB(A); vakare (18° - $22^{\circ\circ}$ val.) – 60 dB(A); naktį ($22^{\circ\circ}$ - $6^{\circ\circ}$ val.) – 55 dB(A).

Žmogus, kurį veikia intensyvus triukšmas, sunaudioja vidutiniškai 10 – 20 % daugiau fizinių ir nervinių – psichinių jėgų, kad galėtų išlaikyti tokį pat veiklos lygi, pasiekta esant mažesniams nei 70 dB triukšmo lygiui.

Šiuo metu PŪV teritorijoje jokia veikla nevykdama. Suformavus sklypą ir įrengus DGASA stacionarių triukšmo šaltinių nebus. Pradėjus vykdyti atliekų surinkimo veiklą į DGASA atvažiuos/išvažiuos autotransportas, todėl pagrindiniai su PŪV susiję triukšmo šaltiniai bus autotransporto keliamas triukšmas.

Detalės informacija apie mobilius triukšmo šaltinius ir keliamą triukšmo lygi pateikta 5.3.2 poskyryje.

5.3.1. pateikiami planuojamų įrengti (įrengtų) stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo emisijos duomenys, pateikiamos stacionarių triukšmo šaltinių gamintojų techninių specifikacijų, kuriose pateikta informacija apie stacionarių triukšmo šaltinių spinduliuojamą triukšmą (garso galingumo lygi), kopijos, nurodomas stacionarių triukšmo šaltinių darbo pobūdis ir darbo laikas, triukšmo šaltinių, esančių patalpų viduje, vertinimui pateikiamos pastato (pastatų) išorinių sienų oro garso izoliavimo R_w rodiklis (rodikliai), pastato patalpų tūris, plotas, aukštis; taip atvejais, kai stacionarių triukšmo šaltinių gamintojai nepateikia informacijos apie planuojamų įrengti (įrengtų) stacionarių triukšmo šaltinių spinduliuojamą triukšmą, šie duomenys gali būti gauti pagal Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“, 19.1–19.3 papunkčiuose nurodytus ar lygiaverčius Lietuvos standartus kitoje vykdomoje ūkinėje veikloje atlikus jau naudojamų ekvivalentiškų stacionarių triukšmo šaltinių garso slėgio lygio ar garso intensyvumo matavimus garso galingumui apskaičiuoti

Įvertinus PŪV, numatoma, kad sklype pagrindiniu triukšmo šaltiniu, galinčiu turėti įtakos aplinkinių teritorijų esamu triukšmo lygio pokyčiui, bus transporto priemonės. Stacionarių triukšmo šaltinių PŪV teritorijoje nebus. Todėl šis skyrius nepildomas.

- 5.3.2. pateikiami įmonės ir su ja susijusių (atvežančių žaliavas, išvežančių produkciją ir pan.) mobiliųjų triukšmo šaltinių spinduliuojamo triukšmo duomenys, mobiliųjų triukšmo šaltinių judėjimo maršrutai (schemas) įmonės teritorijoje, galimi su įmonės veikla susijusių mobiliųjų triukšmo šaltinių privažiavimo maršrutai; darbo laikas ir judėjimo sąlygos; pateikiami įmonės teritorijoje esančių automobilių aikštelių duomenys (plotas, išsidėstymas, vietų skaičius), naudojimo laikas**

Įvertinus tai, kad PŪV yra pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų surinkimas, tai pagrindinis triukšmo šaltinis – į PŪV teritoriją atvažiuojantis/išvažiuojantis autotransportas. Pažymime, kad PRATC savo autotransporto neturi, todėl atliekų išvežimo paslauga bus perkama. Atliekas į DGASA atveš gyventojai savo autotransportu.

Atsižvelgiant į metinius aikštelių pajėgumus buvo nustatyta, kad į teritoriją gali atvažiuoti vidutiniškai iki 25 lengvųjų automobilių per dieną ir 1 sunkiasvoris automobilis. Šie autotransporto srautai ir buvo vertinami, nustatant PŪV keliamą triukšmo lygį.

Atliekant su PŪV veikla susijusio triukšmo vertinimą, buvo analizuojami du variantai:

- ✓ planuoamo transporto prognozuojamas triukšmo lygis PŪV teritorijoje.
Planuojamas autotransporto srautas PŪV teritorijoje:
  - 25 lengvieji automobiliai/dieną,
  - 1 sunkiasvoris automobilis/dieną, kuris išeš atliekas iš aikštelių.

Didžiausias galimas valandinis transporto srautas – 4 lengvieji automobiliai/val. Numatoma, kad vienas sunkiasvoris automobilis gali atvažiuoti vieną kartą per dieną, bet triukšmo skaičiavimuose jis įvertinamas kartu su maksimaliu srautu.

- ✓ prognozuojamas transporto triukšmo lygis rajoniniame kelyje.

Transporto sukeliamas triukšmas vertinamas ne tik PŪV teritorijos ribose, bet ir gretimose viešojo naudojimo gatvėse ir keliuose. Transporto triukšmo skaičiavimuose vertinamas į PŪV atvykstantis transportas keliu Nr. 3616 (rajoninis kelias Pandėlys – Valiuliškiai – Kučgalys). Autotransporto judėjimo greitis kelyje bus iki 70 km/val., o jau nusukus nuo pagrindinio kelio ir važiuojant iki aikštelių bus iki 50 km/val.

Triukšmo lygio skaičiavimai buvo atlikti įvertinus tai, kad DGASA dirbs 254 dienas per metus šiomis darbo valandomis:

- ✓ II - V nuo 9.30 val. iki 18.30 val. (pietų pertrauka nuo 13.00 val. iki 13.30 val.);
- ✓ VI nuo 9.00 val. iki 15.30 val. (pietų pertrauka nuo 13.00 val. iki 13.30 val.).

Atsižvelgiant į darbo valandas autotransporto triukšmo skaičiavimai buvo atlikti dienos ir vakaro laikotarpiu, vertinant maksimalų galimą transporto srautą – 4 lengvieji ir 1 sunkiasvoris automobilis per valandą.

Pav. 7. PŪV transporto judėjimo schema

Didžiausi leidžiami triukšmo ribiniai dydžiai

Triukšmas gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje įvertinamas matavimo ir (ar) modeliavimo būdu, gautus rezultatus palyginant su atitinkamais Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ pateikiamais didžiausiais leidžiamais triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose bei visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje:

Lentelė 6. Ribinės triukšmo lygio vertės

Eil. Nr.	Objekto pavadinimas	Paros laikas, val.	Ekvivalentinis slėgio lygis (L_{AeqT}), dBA
1.	Gyvenamujų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeliamą triukšmą	6–18 (diena) 18–22 (vakaras) 22–6 (naktis)	55 50 45
2.	Gyvenamujų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliamo triukšmo	6–18 (diena) 18–22 (vakaras) 22–6 (naktis)	65 60 55

PŪV prognozuojamas triukšmas vertinamas pagal HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamus didžiausius leidžiamus triukšmo ribinius dydžius gyvenamujų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeliamo triukšmo.

PŪV transporto priemonių, judančių viešo naudojimo privažiuojamaisiais keliais ir gatvėmis, sukeliamas triukšmas vertinamas pagal HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamus didžiausius leidžiamus

triukšmo ribinius dydžius gyvenamujų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliamo triukšmo.

Triukšmo sklaidos skaičiavimo rezultatai

Lentelė 7. Apskaičiuoti prognozuojami planuojamos ūkinės veiklos triukšmo lygiai ties PŪV sklypo riba

Vieta	Triukšmo rodiklis		
	L_{dienos}	L_{vakaro}	L_{nakties}
	(6.00-18.00)	(18.00-22.00)	(22.00-6.00)
Planuojamos ūkinės veiklos sklypo riba	40	40	-
HN 33:2011 ribinė vertė	55	50	45

Lentelė 8. Apskaičiuoti PŪV transporto rodikliai artimiausioje gyvenamoje aplinkoje prie rajoninio kelio Nr. 3616

Vieta	Apskaičiuotas didžiausias triukšmo rodiklis, dBA		
	L_{dienos}	L_{vakaro}	L_{nakties}
	(6.00-18.00)	(18.00-22.00)	(22.00-6.00)
<i>PŪV transporto triukšmas</i>			
Artimiausia gyvenamoji aplinka	39	39	-
HN 33:2011 ribinė vertė	65	60	55

Vertinant apskaičiuotus prognozuojamus PŪV transporto triukšmo rodiklius, nustatyta, kad triukšmo lygis PŪV sklype ir artimiausioje gyvenamoje aplinkoje visais paros laikotarpiais neviršija HN 33:2011 reglamentuojamų didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių. PŪV keliamas triukšmo lygis neigiamo poveikio aplinkai ir arčiausiai esančioms gyvenamosios paskirties teritorijoms neturės. Triukšmo sklaidos žemėlapiai pateikiti 6 priede.

- 5.3.3. *nurodoma naudota skaičiavimams triukšmo sklaidos modeliavimo programinė įranga, naudotas skaičiavimo standartas, triukšmo rodikliai, vietovės meteorologinės sąlygos, skaičiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, triukšmo sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapio koordinacijų sistema ir mastelis*

Triukšmo skaičiavimo įranga:

Prognozuojant triukšmo lygio pokytį aplinkinėse teritorijose buvo atliktas triukšmo sklaidos skaičiavimas ir modeliavimas kompiuterine programa CadnaA 4.3. CadnaA (Computer Aided Noise Abatement – kompiuterinė triukšmo mažinimo sistema) – tai programinė įranga, skirta triukšmo poveikio apskaičiavimui, vizualizacijai, ivertinimui ir prognozavimui. CadnaA programe vertinamos 4 pagrindinės akustinių taršos šaltinių grupės (pagal 2002/49/EB), kurioms taikomos atitinkamos Europos Sajungoje ir Lietuvoje galiojančios metodikos ir standartai. Kelių transporto triukšmo skaičiavimui naudojama NMPB-Routes-96 metodika.

Triukšmo modeliavimo sąlygos

Skaičiuojant triukšmą buvo priimtos tokios sąlygos pagal ISO 9613:

- ✓ triukšmo lygio skaičiavimo aukštis – 1,5 m (atsižvelgiama į tai, kad gretimybėse yra mažaaukščiai gyvenamieji pastatai);
- ✓ oro temperatūra +10°C, santykinis drėgnumas 70%;
- ✓ triukšmo slopinimas – įvertinti gretimų statinių aukščiai nagrinėjamoje teritorijoje, įvertintos dangų absorbcinės charakteristikos.
- ✓ Įvertintas triukšmo šaltinių darbo režimas.

Triukšmo sklaidos žemėlapiai pateikti 6 priede.

- 5.3.4. pateikiami nejonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių duomenys: radiotechninių objektų techniniai duomenys pagal Radiotechninio objekto radiotechninės dalies projekto ir elektromagnetinės spinduliuotės stebėsenos plano derinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-200 „Dėl Radiotechninio objekto radiotechninės dalies projekto ir elektromagnetinės spinduliuotės stebėsenos plano derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“; papildomai nurodoma skaičiavimams naudota elektromagnetinės spinduliuotės sklaidos programa, naudotas skaičiavimo standartas ir/ar metodas, skaičiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, elektromagnetinės spinduliuotės sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapio koordinačių sistema ir mastelis

Planuojama ūkinė veikla nejonizuojančios spinduliuotės neįtakoja.

- 5.4. įvertinami kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksnių, kurių taršos rodiklių ribinės vertės reglamentuotos norminiuose teisės aktuose, aprašomas galimas jų poveikis visuomenės sveikatai

Prognozuojant ir vertinant poveikį visuomenės sveikatai svarbiausia yra prioritetų nustatymas, t.y. per kokius aplinkos komponentus labiausiai bus įtakojama žmonių sveikata (žr. **9 lentelę**). Prioritetai būtū: aplinkos oro cheminė tarša ir triukšmas.

Lentele 9. Ūkinės veiklos poveikis (tiesioginis ir netiesioginis) sveikatai darantieji įtaką veiksmiams

Sveikatai darantys įtaką veiksmių	Veiklos rūšis ar priemonės, taršos šaltiniai	Poveikis sveikatai darantieji įtaką veiksmiams	Poveikis sveikatai: teigiamas (+) neigiamas (-)	Nagrinėjamų rodiklių prognozuojama pokyčiai	Galimybės sumažinti (panaikinti) neigiamą poveikį	Komentarai ir pastabos
1. Elgsenos ir gyvensenos veiksmių						
1.1. Mietybos įpročiai	Atliekų tvarkymo veikla	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	-	-
1.2. Alkoholio vartojimas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	-	-
1.3. Rūkymas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	-	-
1.4. Narkotinių ir psichotropinių vaistų vartojimas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	-	-
1.5. Lošimas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	-	-
1.6. Fizinis aktyvumas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	-	-
1.7. Saugus sekssas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	-	-
1.8. kita	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	-	-
2. Fizinės aplinkos veiksmių*						
2.1. Oro kokybė	Transportas	Aplinkos oro užterštumo padidėjimas cheminiais teršalais	-	Užterštumos teršalais nevišys ribinių verčiu	-	Oro taršos padidėjimas prognozuojamas nežymus, kuris neturės įtakos visuomenės sveikatai

Svelikatai darantys įraką veiksmiai	Veiklos rūšis ar priemonės, taršos šaltiniai	Poveikis sveikatai darantiesiems jokā veiksniam	Poveikis sveikatai: teigiamas (+) neigiamas (-)	Nagriniėjamų rodiklių prognozoja mi pokyčiai	Galimybės sumažinti (panaikinti) neigiamą poveikį	Komentarai ir pastabos
2.2. Vandens kokybė	Buitinės nuotekos, paviršinės nuotekos	Nuotekų susidarymas	0	Pokyčiai nenumatomi	PŪV metu susidarančios buitinės nuotekos bus valomos planuojamuose PŪV teritorijoje įrengti vietiniuose buitiniu nuoteku valymo įrenginiuose arba nevalytos buitinės nuotekos bus surenkamos kaupimo rezervuare bei perduodamos šias nuotekas tvarkančioms įmonėms.	Planuojant buitininių nuotekų tvarkymo sprendinius vadovaujamas LR aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“.
2.3. Maisto kokybė	Atiliekų tvarkymo veikla	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	Ant PŪV teritorijos susidarančios paviršinės nuotekos bus surenkamos ir valomos vietiniuose paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose. Iki leistinų normų išvalytos paviršinės nuotekos bus išleidžiamos į gamtinę aplinką.
2.4. Dirvožemis	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	Ant PŪV teritorijos susidarančios paviršinės nuotekos bus surenkamos ir valomos vietiniuose paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose. Iki leistinų normų išvalytos paviršinės nuotekos bus išleidžiamos į gamtinę aplinką.
2.5. Spinduliuotė	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	Ant PŪV teritorijos susidarančios paviršinės nuotekos bus surenkamos ir valomos vietiniuose paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose. Iki leistinų normų išvalytos paviršinės nuotekos bus išleidžiamos į gamtinę aplinką.
2.6. Triukšmas	Transportas	Autotransporto skleidžiamas triukšmas	-	Skaičiuotinas triukšmas neviršija ribinių verčių	PŪV keliamas triukšmo lygis neigiamo poveikio aplinkai ir arčiausiai esančioms gyvenamosioms paskirties teritorijoms neturei.	Triukšmo lygis už objekto rekomenduojamas SAZ neviršys ribinių lygių
2.7. Būsto sąlygos	Atiliekų tvarkymo veikla	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	Ant PŪV teritorijos susidarančios paviršinės nuotekos bus surenkamos ir valomos vietiniuose paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose. Iki leistinų normų išvalytos paviršinės nuotekos bus išleidžiamos į gamtinę aplinką.

Sveikatai darantys įtaką veiksmui	Veiklos rūšis ar priemonės, taršos šaltiniai	Poveikis sveikatai darantiems įtaka veiksmiams	Poveikis sveikatai darantiems įtaka veiksmams	Poveikis sveikatai: teigiamas (+) neigiamas (-)	Nagrinėjamų rodiklių prognozoja mi pokyčiai	Galimybės sumažinti (panajinkinti) neigiamą poveikį	Komentarai ir pastabos
2.8.Saugos	- -	nėra	0	nenumatomi	Pokyčiai	0	0
2.9.Susiseikimas	- -	nėra	0	Pokyčiai	0	0	0
2.10. Teritorijų planavimas	- -	nėra	0	Pokyčiai	0	0	0
2.11. Atliekų tvarkymas	Atliekų tvarkymo veikla, aprašyta 3.3 skyriuje	Poveikio sveikatai darantiems veiksmiams nebus	+ Poveikio sveikatai darantiems veiksmiams nebus	Imonės vykdoma atlieku tvarkymo veikla prisidės prie bendro šalinamų atliekų kiekių mažinimo ir aplinkos būklės gerinimo.	Atliekos laikomos pagal rūšis.	Surinktos atliekos bus perduodamos šias atliekas tvarkančioms įmonėms. Iš EEI atliekų srauto bus atskiriami pakartotinai tinkami naudoti daiktai.	
2.12. Energijos panaudojimas	Atliekų tvarkymo veikla	nėra	0	Pokyčiai	0	0	0
2.13. Nelaimingų atsitikimų rizika	- -	Nelaimingi atsitikimai darbo vietoje	0	Pokyčiai	0	Nelaimingu atsitikimų tikimybė nežymiai, nes darbuotojas bus aprūpintas asmeninėmis apsaugos priemonėmis, supažindintas su darbų saugos instrukcijomis	0
2.14. Pasyvus rūkymas	- -	nėra	0	Pokyčiai	0	0	0
3. Socialiniai ekonominiai veiksmiai	Atliekų tvarkymo veikla	nėra	0	Pokyčiai	0	0	0
3.1. Kultūra	- -	nėra	0	Pokyčiai	0	0	0
3.2.Diskriminacija	- -	nėra	0	Pokyčiai	0	0	0
3.3.Nuosavybė	- -	nėra	0	Pokyčiai	0	0	0

Sveikatai darantys įtaka veiksniai	Veiklos rūšis ar priemonės, taršos šaltiniai	Poveikis sveikatai darantiems įtaka veiksniniams	Poveikis sveikatai: teigiamas (+) neigiamas (-)	Nagrinėjamų rodiklių prognuoja mi pokyčiai	Galimybės sumažinti (panaikinti) neigiamą poveikį	Komentarai ir pastabos
3.4. Pajamos	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.5. Išsilavinimo galimybės	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.6. Užimtumas, darbo rinka, darbo galimybės	- -	nėra	0	Teigiamas poveikis darbo rinkai	0	Sukurta 1 darbo vieta
3.7. Nusikalstamumas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.8. Laivalaikis, poilsis	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.9. Judėjimo galimybės	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.10. Socialinė parama (socialiniai kontaktai ir gerovė, sauga)	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	Imones darbuotojai naudosis visomis teisės aktais nustatytomis socialinėmis garantijomis
3.11. Visuomeninis kultūrinis, dvasinis bendravimas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.12. Migracija	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.13. Šeimos sudėtis	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
3.14. kita	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
4. Profesinės rizikos veiksniai						
4.1. Cheminiai	Atvažiuojantis autotransportas	Oro užterštumas cheminiiais automobilių teršalais	-	Oro užterštumas neviršys ribinių vertinių	Asmeninės apsaugos priemonės	0
4.2. Fiziniai	Atvažiuojantis autotransportas	Triukšmas	-	Periodiškai padidėjęs triukšmo lygis darbo aplinkoje	-	0

Sveikatai darantys įtaka veiksmui	Veiklos rūšis ar priemonės, taršos šaltiniai	Poveikis sveikatai darantiems įtaką veiksmams	Poveikis sveikatai darantiems įtaką veiksmams (+) neigiamas (-)	Nagrinėjamų rodiklių prognozoja mi pokyčiai	Galimybės sumažinti (panaikinti) neigiamą poveikį	Komentarai ir pastabos
4.3. Biologinai	Atliekų tvarkymo veikla	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
4.4. Ergonominiai	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
4.5. Psichosocialiniai	- -	nėra	-	Pokyčiai nenumatomi	0	0
4.6. Fiziniai	Atliekų tvarkymo veikla	Sunkių krovinių kėlimas, pasikartojantis krūvis	-	Bendras organizmo nuovargis	Poislio organizavimas	0
5. Psychologiniai veiksmiai						
5.1. Estetinis vaizdas	Atliekų tvarkymo veikla	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	Kraštovaizdis nebus keičiamas
5.2. Suprantumas	Atliekų tvarkymo veikla	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
5.3. Sugedėjimas valdyti situaciją	Atliekų tvarkymo veikla	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
5.4. Prasmingumas	Atliekų tvarkymo veikla	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
5.5. Galimi konfliktai	Atliekų tvarkymo veikla	Visuomenės nepasitenkinimas	-	Konfliktai su visuomenės mažai tiketini, artimiausia gyvenamoji aplinka už 800 metrų	Visuomenė bus supažindinama su planuojama vykdyti ūkine veikla teisės aktų nustatyta tvarka	Veiklos vienėdžiamas iš nuolatinis bendravimas su visuomenė mažina konfliktų kilimo tikimybę
6. Socialinės ir sveikatos priežiūros paslaugos	Atliekų tvarkymo veikla	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
6.1. Priimtinumas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
6.2. Tinkamumas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
6.3. Testinumas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0
6.4. Veiksmingumas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	0

Sveikatai darantys įtaka veiksniai	Veiklos rūšis ar priemonės, taršos šaltiniai	Poveikis sveikatai darantiems įtaka veiksniams	Poveikis sveikatai: teigiamas (+) neigiamas (-)	Nagrindamų rodiklių prognozuojami pokyčiai	Galinybės sumažinti (panaikinti) neigiamą poveikį	Komentarai ir pastabos
6.5. Sauga	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	
6.6. Prieinamumas	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	
6.7. Kokybė	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	
6.8. Pagalba sau	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	
7. kita (nurodyti)	- -	nėra	0	Pokyčiai nenumatomi	0	

* Fizinės aplinkos veiksniai kiek įmanoma įvertinami kiekybiškai, nustatomi prognozuojami taršos kiekiai, kokybinė teršalų sudėtis, jų atitinkti teisės norminiams aktams. Veiksniai kiekybinės išraiškos įvertinamoms remiantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo duomenimis, techniniu projekto aplinkos apsaugos dajimi, o jei jų nėra, – užsakovo pateikta informacija.

2 skiltyje trumpai aprašomos veiklos rūsys, kurios, kaip prognozuojama, turės poveikį sveikatai darantiems įtaką veiksniams ir sveikatai.

3 skiltyje pateikiama aprašomojo pobūdžio informacija apie prognozuojamą teigiamą arvir neigiamą poveikį sveikatai darantiems įtaką veiksniams.

4 skiltyje pažymima, koks poveikis prognozuojamas: teigiamas (+) ar neigiamas (-).

5 skiltyje nurodomi pagrindiniai su veikla susijusiu rodikliai (nagrindę turiant esamą situaciją ir papildomą) prognozuojami pokyčiai.

6 skiltyje pateikiama aprašomojo pobūdžio informacija apie galimas (arba negalimas) poveikio sumažinimo ir/ar panaikinimo priemones.

7 skiltyje pateikiama aprašomojo pobūdžio informacija apie prognozuojamą poveikį, aprašomas problemos.

- 5.5. gali būti identifikuojami ir aprašomi kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksnių (biologiniai, ekonominiai, socialiniai, psichologiniai), kurių taršos rodiklių ribinės vertės nėra reglamentuotos norminiuose teisės aktuose (gali būti naudojami kokybinio pobūdžio įvertinimo (aprašomieji) metodai, pavyzdžiu, pateikiama mokslinių tyrimų, tam tikrų visuomenės grupių apklausos duomenys, analizės, ekspertų nuomonės, konkrečios teritorijos situacijos analizė ir pan.)**

PRATC planuojama vykdyti ūkinė veikla neturės neigiamos įtakos visuomenės sveikatai, kadangi dėl planuojamos veiklos susidarančių teršalų koncentracijos aplinkos ore neviršys ribinių verčių, triukšmo lygis taip pat neviršys leistinų normų nei PŪV teritorijoje, nei už jos ribų.

Vadovaujantis Pasaulinės sveikatos organizacijos duomenimis socialinių, ekonominiių, gyvensenos, psichologinių veiksnių kokybiniam poveikiui įvertinti nėra sukurta metodiką, todėl yra rekomenduojama naudoti apklausos metodus, apklausiant konkrečioje vietovėje gyvenančius žmones. Standartizuota psichogeninio įvertinimo metodika laikomas užduočių ar klausimų, skirtų įvairių žmogaus ypatybių įvertinimui, rinkinys, pateikiamas vienodomis (standartinėmis) sąlygomis ir naudojantis vienodą (standartinę) duomenų interpretacijos sistemą. Duomenų bazių apie minėtų veiksnių kokybinį vertinimą Lietuvoje nėra sukurta, esant būtinybei yra vykdomos sociologinės apklausos. Planuojama vykdyti ūkinė veikla yra vietinio lygio, neturinti įtakos didesnei visuomenės daliai, todėl tokią apklausą atliskti yra netikslinga.

Apie planuojamą veiklą visuomenė yra informuojama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas dėl planuojamos ūkinės veiklos galimo neigiamo poveikio visuomenės sveikatai, formuojama sanitarinė apsaugos zona, už kurios ribų veiklos organizatorius turi dėti visas pastangas ir diegti technologijas, kad neigiamo poveikio visuomenės sveikatai nebūtų. Visuomenės supažindinimas su projektu mažina psichologinės įtampos atsiradimo tikimybę dėl informacijos apie planuojamą ūkinę veiklą stokos.

Didžiaja dalimi neigiamą psichologinį poveikį ūkinė veikla formuoja, jei jos vykdymo metu gyventojai nuolat jaučia triukšmo, kvapų arba oro užterštumo poveikį kasdieniniame gyvenime. Ataskaitos 5.1-5.3 skyriuose nustatyta, kad dėl planuojamos veiklos susidarysiančių teršalų koncentracijos aplinkos ore neviršys ribinių reikšmių, triukšmo lygis taip pat neviršys leistinų normų nei PŪV teritorijoje, nei už jos ribų, ūkinė veikla nekels aplinkos oro taršos kvapais.

Veiklos vykdytojas įsipareigoja ūkinę veiklą vykdyti taip, kad veiklos sukeliamas poveikis neviršytų nustatytų ribinių verčių gyvenamajai aplinkai už įmonės sklypo ribų.

- 6. Priemonių, kurios padės išvengti ar sumažinti neigiamą PŪV poveikį visuomenės sveikatai, aprašymas bei jų pasirinkimo argumentai (Ataskaitoje pateikiamas ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai mažinančių priemonių aprašymas, dokumentai, patvirtinantys taršos prevencijos arba mažinimo galimybes ir atitinkamų planuojamų arba įgyvendintų priemonių veiksmingumą, sveikatos rizikos veiksnių artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje ir ties sanitarinės apsaugos zonas ribomis pokyčiai įdiegus šias priemones)**

DGASA įrengimo ir eksploatavimo metu rizikos žmonių sveikatai nebus.

Poveikio sumažinimo priemonės:

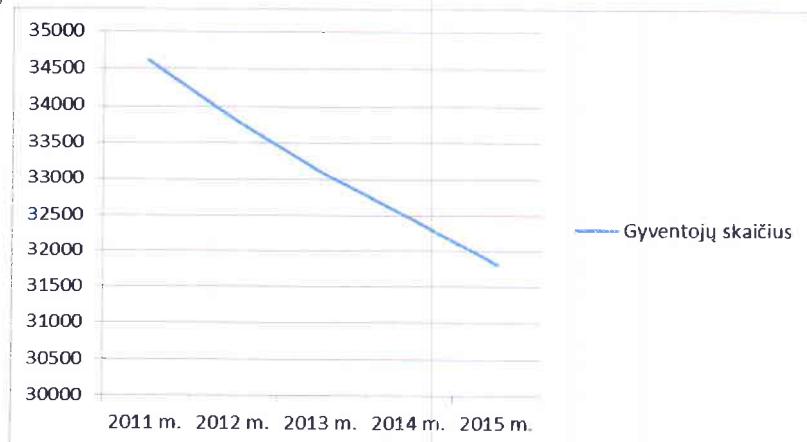
- ✓ PŪV metu susidarančios buitinės nuotekos bus valomos planuojamuose PŪV teritorijoje įrengti vietiniuose buitinių nuotekų valymo įrenginiuose ir išvalytose iki leistinų normų bus infiltruojamos į gruntą arba nevalytose buitinės nuotekos bus surenkamos kaupimo rezervuare bei perduodamos šias nuotekas tvarkančioms įmonėms.
- ✓ Ant PŪV teritorijos susidarančios paviršinės nuotekos bus surenkamos ir valomos vietiniuose paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose. Iki leistinų normų išvalytose paviršinės nuotekos bus išleidžiamos į gamtinę aplinką.
- ✓ Į aikštelę priimtos nepavojingosios atliekos bus laikomos pagal rūšis kieta danga dengtoje aikštelėje, konteineriuose, o pavojingosios atliekos bus laikomos pastate, šių atliekų laikymui skirtoje patalpoje.
- ✓ DGASA dirbs II- V nuo 9.30 val. iki 18.30 val., o VI nuo 9.00 val. iki 15.30 val., triukšmas neviršys HN 33:2011 reikalavimų.
- ✓ Administracijos politika, procedūrų planavimas ir sukūrimas, įgyvendinimas, veiksmingumo tikrinimas, stebėjimai, vaidus auditas, reguliari aplinkosauginė ataskaita.

7. Esamos visuomenės sveikatos būklės analizė (Ataskaitoje analizuojami tik tie visuomenės grupių demografiniai ir sveikatos statistikos rodikliai, kurie yra prieinami ir reikšmingi vertinant planuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai. Pagal galimybę ir reikalingumą gali būti analizuojami ir kiti papildomi rodikliai. Gali būti pateikiama mokslinių tyrimų arba oficialiosios statistikos apžvalga):

7.1. Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai (jei nėra prieinamų vietovės duomenų, pateikiami savivaldybės ar apskrities duomenys)

PRATC ūkinę veiklą numato vykdyti Pandėlio vs., Pandėlio sen., Rokiškio r., todėl apžvelgiant visuomenės sveikatos būklę nagrinėjami visos Rokiškio rajono savivaldybės populiacijos rodikliai, kurie bus palyginami su bendrais Lietuvos Respublikos rodikliais.

Lietuvoje jau dvidešimt metų dėl neigiamos natūralios kaitos bei didelės emigracijos sparčiai mažėja gyventojų skaičius. Po 2011 m. visuotinio gyventojų ir būstų surašymo gyventojų skaičius dar labiau sumažėjo. 2013 metų pradžioje Lietuvoje gyveno 2971,9 tūkst. gyventojų, tai yra 31,7 tūkst. mažiau nei 2012 metų pradžioje. Gyventojų sumažėjimą 67 proc. lėmė migracija. Rokiškio rajone 2015 m. pradžioje gyveno 31823 gyventojai. Palyginus su 2011 m., kuomet rajone gyveno 34620 gyventojų, šis skaičius sumažėjo 2797 gyventojais. Gyventojų skaičiaus mažėjimą sakygoja neigiamas gyventojų saldo (daugiau išvykusiu negu atvykusiu) bei neigiamas natūralus gyventojų priaugis.

Pav. 8 Gyventojų skaičiaus pokytis Rokiškio rajone 2011 – 2015 m. (šaltinis: Statistikos departamentas prie Lietuvos Vyriausybės)

Daugiaamečiai procentiniai duomenys apie gyventojų grupes (0-14 metų ir 65 metų ir vyresnių) pateikiami žemiau esančiose lentelėse.

Lentelė 10. 0 – 14 metų amžiaus dalis, %.

Metai	Rokiškio r. savivaldybė	Lietuva
2005	16,22	16,83
2006	15,63	16,3
2007	14,92	15,76
2008	14,36	15,31
2009	14,04	15,04
2010	13,54	14,92
2011	13,05	14,84
2012	12,69	14,74
2013	12,41	14,65
2014	12,25	14,59
2015	12,16	14,62

Lentelė 11. 65 metų amžiaus ir vyresnių gyventojų dalis, %.

Metai	Rokiškio r. savivaldybė	Lietuva
2005	21,28	16,06
2006	21,74	16,47
2007	22,18	16,82
2008	22,44	17,1
2009	22,56	17,27
2010	22,71	17,6
2011	22,85	17,98
2012	22,94	18,17
2013	23,03	18,34
2014	23,02	18,58
2015	23,07	18,86

Kaip matyti iš pateikiamų daugiaamečių Rokiškio rajono savivaldybės ir visos Lietuvos teritorijos duomenų, gyventojų, vyresnių nei 65 metų, palaipsniui didėja, todėl galima teigti, kad visuomenė pamažu sensta.

Gyventojų senėjimo procesą nulemia dvi pagrindinės priežastys – dėl mažo gimstamumo mažėja vaikų, o dėl padidėjusios vidutinės gyvenimo trukmės gausėja pagyvenusių ir senyvo amžiaus gyventojų. Demografinio senėjimo pokyčiai lemia socialines ir ekonominės problemas, gyventojų socialinio būsto aprūpinimo bei sveikatos priežiūros poreikio didėjimą.

Pasiskirstymas pagal lytį Rokiškio rajono savivaldybėje stebimas panašus kaip ir visoje Lietuvoje. Lietuvoje bendra tendencija, kad moterų procentinė dalis yra didesnė, išlieka.

Lentelė 12. Gyventojų pasiskirstymas pagal lytį

Metai	Rokiškio r. savivaldybė	Lietuva	Rokiškio r. savivaldybė	Lietuva
			Vyrų dalis, %	Moterų dalis, %
2005	46,84	46,51	53,16	53,49
2006	46,75	46,41	53,22	53,59
2007	46,67	46,33	53,33	53,67
2008	46,63	46,29	53,37	53,71
2009	46,6	46,22	53,4	53,78